

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (trečioji kolegija) NUTARTIS

2005 m. gruodžio 14 d.*

Byloje T-369/03

Arizona Chemical BV, įsteigta Huizen (Nyderlandai),

Eastman Belgium BVBA, įsteigta Kallo (Belgija),

Resinall Europe BVBA, įsteigta Bruges (Belgija),

Cray Valley Iberica, SA, įsteigta Madride (Ispanija),

atstovaujamos advokatų C. Mereu ir K. Van Maldegem,

ieškovės,

prieš

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujamą X. Lewis ir F. Simonetti, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: anglų.

palaikomą

Suomijos Respublikos, atstovaujamos T. Pynnä ir A. Guimaraes-Purokoski, nurodžiusios adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusios į bylą šalies,

dėl, pirma, prašymo panaikinti Komisijos aktą, kuriuo atmetamas ieškovių prašymas išbraukti kanifolija vadinamą medžiagą iš jautrinančių medžiagų sąrašo, pateikiamo 1967 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvos 67/548/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklinimą etiketėmis, suderinimo (OL 196, 1967, p. 1) I priede ir, antra, prašymo atlyginti patirtą žalą,

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(trečioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas M. Jaeger, teisėjai J. Azizi ir E. Cremona,

kancleris E. Coulon,

II - 5846

priima šią

Nutartį

Teisės aktai

1. Svarbios EB sutarties nuostatos

1 EB 95 straipsnis nustato:

„1. Nukrypstant nuo 94 straipsnio ir išskyrus tuos atvejus, kai šioje Sutartyje nustatyta kitaip, 14 straipsnyje išskeltiems tikslams pasiekti taikomos toliau dėstomos nuostatos. Taryba 251 straipsnyje nurodyta tvarka, pasikonsultavusi su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, nustato priemones valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatoms, skirtoms vidaus rinkos sukūrimui ir veikimui, suderinti.

<...>

3. Komisija savo pasiūlymuose, numatytuose 1 dalyje, dėl sveikatos, saugos, aplinkos apsaugos ir vartotojų apsaugos dėmesį kreipia į aukšto lygio apsaugą ir ypač

atsižvelgia į visas mokslo faktais pagrįstas naujoves. Pagal atitinkamą kompetenciją šio tikslo taip pat siekia Europos Parlamentas ir Taryba.

<...>“

2. *Klasifikavimas pavojinga medžiaga*

- 2 1967 m. birželio 27 d. Tarybos direktyva 67/548/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklinimą etiketėmis, suderinimo (OL 196, 1967, p. 1), kuri iš dalies pakeista būtent 1992 m. balandžio 30 d. Tarybos direktyva 92/32/EEB (OL L 154, p. 1), nustato kai kurių „medžiagų“, kurios reiškia „natūralius arba gamybos procese gautus cheminius elementus ir jų junginius, įskaitant bet kokius priedus, reikalingus tų gaminių stabilumui (tvarumui) išlaikyti, ir bet kokias naudojamame procese atsirandančias priemaišas, išskyrus bet kokius tirpiklius, kurie gali būti atskiriami nepaveikiant medžiagos stabilumo ar nepakeičiant jos sudėties“, pateikimo į rinką taisykles.
- 3 Direktyva 67/548 po jos priėmimo buvo keletą kartų iš dalies pakeista: paskutinį kartą – 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 807/2003, su Sprendimu 1999/468/EB suderinančiu nuostatas, susijusias su komitetais, padedančiais Komisijai naudotis savo įgyvendinimo įgaliojimais, nustatytais Tarybos dokumentuose, priimtuose vadovaujantis konsultavimosi tvarka (balsų vieningumu) (OL L 122, p. 36), bei 2004 m. balandžio 29 d. Komisijos direktyva 2004/73/EB, 29 kartą derinančia su technikos pažanga Tarybos direktyvą 67/548 (OL L 152, p. 1).

- 4 Iš dalies pakeistos Direktyvos 67/548 (toliau – Direktyva 67/548) 4 straipsnio 1 dalis nustato, kad medžiagos klasifikuojamos jų būdingų savybių pagrindu pagal 2 straipsnio 2 dalyje nustatytas kategorijas.
- 5 Pagal 2 straipsnio 2 dalį „šioje direktyvoje „pavojingomis“ laikomos:

<...>

- k) jautrinančios medžiagos ir preparatai: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti ar prasiskverbę per odą gali sukelti nepaprastai didelio jautrumo reakciją, kad tolesnis medžiagos ar preparato poveikis gali sukelti būdingus žalingus padarinius;
- l) kancerogeninės medžiagos ir preparatai: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti ar praryti arba prasiskverbę per odą gali sukelti paveldimus genetinius defektus arba padidinti jų atsiradimo tikimybę;
- m) mutageninės medžiagos ir preparatai: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti ar praryti arba prasiskverbę per odą gali sukelti paveldimus genetinius defektus arba padidinti jų atsiradimo tikimybę;
- n) vaisingumui kenksmingos (toksiškos) medžiagos ir preparatai: medžiagos ir preparatai, kurie įkvėpti ar praryti arba prasiskverbę per odą gali sukelti nepaveldimų žalingų poveikių palikuonims ir (ar) vyrų ar moterų vaisingumo funkcijų ar pajėgumo sutrikimų arba padidinti jų tikimybę;

<...>“

- 6 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo bendrieji principai taikomi pagal VI priede pateikiamus kriterijus, išskyrus tuos atvejus, kai atskirose direktyvose pavojingiems preparatams konkrečiai nurodomi priešingi reikalavimai“.

- 7 Pagal 4 straipsnio 3 dalį:

„I priede pateikiamas pagal 1 ir 2 dalyse nurodytus principus suklasifikuotų medžiagų sąrašas, kartu nurodant jų suderintą klasifikavimą ir ženklimą. Sprendimas įtraukti medžiagą į I priedą kartu su suderintu klasifikavimu ir ženklimu priimamas 29 straipsnyje nustatyta tvarka.“

- 8 Medžiagos klasifikavimas „pavojinga“ reikalauja, kaip papildomos sąlygos medžiagos patekimui į rinką, atitinkamo pakuotės ženklavimo, įskaitant pavojaus simbolius, standartines frazes (R frazės), nurodančias konkrečią riziką, atsirandančią dėl medžiagos naudojimo, taip pat standartines frazes, numatančias patarimus dėl saugos priemonių jas naudojant (S frazės). Dėl R frazių Direktyvos 67/548 23 straipsnio 2 dalis nurodo:

„Ant kiekvienos pakuotės aiškiai ir neišdildomai žymima:

<...>

- d) standartinės frazės (R frazės), nurodančios specialius rizikos faktorius, atsirandančius dėl pavojų, susijusių su medžiagos naudojimu. Tų R frazių

formuluotės turi būti tokios, kokios nustatytos III priede. Kiekvienai medžiagai vartotinos R frazės turi būti tos, kurios žymimos I priede <...>“

9 Direktyvos 67/548 VI priedo 1.1 punktas nustato:

„Klasifikavimo tikslas – identifikuoti visas fizikochemines, toksikologines ir ekotoksikologines medžiagų ir preparatų, galinčių kelti pavojų normaliai tvarkant ar naudojant, savybes. Siekiant apsaugoti vartotojus, plačiąją visuomenę ir aplinką, medžiaga ar preparatas, identifikavus kiekvieną pavojingą jų savybę, turi būti paženklinami pažymint pavojų (-us).“

10 VI priedo 1.7.2 punkto trečioji pastraipa nustato:

„Jei taikoma pirmiau nurodyta procedūra ir jei rūpi galimo nesuderinamumo atvejai, nepažeidžiant 6 straipsnio galima pateikti pasiūlymą įvesti laikinąjį I priedo klasifikavimą. Šis pasiūlymas turi būti pateiktas vienai iš valstybių narių ir turi būti pridėti atitinkami moksliniai duomenys (žr. taip pat 4.1 skirsnį).“

11 VI priedo 4.1.2 punkte nustatyta:

„Jei gamintojas, prekybininkas ar importuotojas turi informacijos, rodančios, kad medžiaga turėtų būti klasifikuojama ir ženklinama pagal 4.2.1, 4.2.2 ar 4.2.3 skirsnio

kriterijus, jis laikinai paženkliną medžiagą pagal šiuos kriterijus, remdamasis kompetentingo asmens įrodymų vertinimu.“

- 12 Pagal 4.1.3 punktą „gamintojas, prekybininkas ar importuotojas vienai iš valstybių narių, kurioje ši medžiaga pateikiama į rinką, turi kaip galima greičiau pateikti dokumentą, apibendrinantį visą reikalingą informaciją <...>“

- 13 4.1.4 punkte patikslinama:

„Be to, gamintojas, prekybininkas ar importuotojas, turintis naujų duomenų, reikalingų medžiagai klasifikuoti ir ženklinti pagal kriterijus, nurodytus 4.2.1, 4.2.2 ar 4.2.3 skirsnyje, šiuos duomenis kuo greičiau pateikia vienai iš valstybių narių, kurioje ši medžiaga yra pateikiama į rinką.“

- 14 4.1.5 punktas išdėstytas taip:

„Kad Bendrijos suderinta klasifikacija pagal šios direktyvos 28 straipsnyje apibrėžtą procedūrą būtų parengta kaip galima greičiau, valstybės narės, turinčios gamintojo ar ne gamintojo pateiktą atitinkamą informaciją, patvirtinančią medžiagų klasifikavimą pagal vieną iš šių kategorijų, privalo tokią informaciją kartu su pasiūlymais dėl klasifikavimo ir ženklavimo kuo greičiau persiųsti Komisijai.

Gautus pasiūlymus dėl klasifikavimo ir ženklavimo Komisija siunčia kitoms valstybėms narėms. Kiekviena valstybė narė gali kreiptis į Komisiją dėl jos gautos informacijos.

<...>“

- 15 VI priedo 4.2.1 punktas „Kancerogeninės medžiagos“, 4.2.2 punktas „Mutageninės medžiagos“ ir 4.2.3 punktas „Toksiškos reprodukcijai medžiagos“ patikslina žalingus pavojingų medžiagų, nurodytų 2 straipsnio 2 dalies l ir n punktuose, savybes ir jas suskirsto į tris kategorijas pagal jų turimą ar įtariamą pavojingumo laipsnį.
- 16 Galiausiai Direktyvos 67/548 14 straipsnio 1 dalyje pranešusiems apie medžiagą subjektams nustatyta pareiga informuoti kompetentingas nacionalines institucijas. 14 straipsnio 2 dalis reikalauja iš importuotojų užtikrinti, kad ne Bendrijoje įsisteigęs gamintojas bei jo vienintelis atstovas, importavęs bei pranešęs apie medžiagą remiantis 2 straipsnio 1 dalies d punktu, laikytųsi tam tikrų sąlygų.

3. *Direktyvos 67/548 derinimas su technine pažanga*

- 17 Direktyvos 67/548 28 straipsnis nustato:

„Pataisos, reikalingos priedams suderinti su technine pažanga, priimamos 29 straipsnyje numatyta tvarka.“

18 Paprastai Komisija, pradėdama pirmojo priemonių dėl Direktyvos 67/548 derinimo su technine pažanga projekto darbus, konsultuojasi su darbo grupe dėl klasifikavimo ir ženklavimo (toliau – darbo grupė). Ši grupė sudaroma iš valstybių narių paskirtų toksikologijos ir klasifikavimo ekspertų, chemijos pramonės atstovų, taip pat tam tikros pramonės šakos, ypač susijusios su nagrinėjamais produktais, atstovų. Pasikonsultavusi su darbo grupe, priemonių projektą Komisija pateikia pagal Direktyvos 67/548 29 straipsnį įsteigtam komitetui (toliau – reguliavimo komitetas).

19 Direktyvos 67/548, iš dalies pakeistos Reglamentu Nr. 807/2003, 29 straipsnis nustato:

„1. Komisijai padeda komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šį straipsnį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas terminas yra trys mėnesiai.“

20 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką (OL L 184, p. 23), 5 straipsnis „Reguliavimo procedūra“ nustato:

„1. Komisijai padeda iš valstybių narių atstovų sudarytas reguliavimo komitetas, kuriam pirmininkauja komisijos atstovas.

2. Komisijos atstovas pateikia komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laiką, kurį gali nustatyti pirmininkas, atsižvelgdamas į klausimo skubumą. Nuomonė patvirtinama Sutarties 205 straipsnio 2 dalyje nustatyta balsų dauguma tais atvejais, kai Taryba turi priimti sprendimus Komisijos pasiūlymu. Valstybių narių atstovų balsai skaičiuojami taip, kaip nustatyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsuoja.

3. Komisija, nepažeisdama 8 straipsnio, patvirtina numatytas priemones, jei jos atitinka komiteto nuomonę.

4. Kai numatytos priemonės neatitinka komiteto nuomonės arba nuomonė nepareiškama, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, ir informuoja Europos Parlamentą.

5. Jei Europos Parlamentas mano, kad Komisijos pasiūlymas, pateiktas pagal pagrindinę priemonę, priimtą laikantis Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos, viršija toje pagrindinėje priemonėje nustatytus įgyvendinimo įgaliojimus, apie savo poziciją jis informuoja Tarybą.

6. Atsižvelgdama į tokią poziciją, Taryba prireikus gali kvalifikuota balsų dauguma priimti sprendimą dėl pasiūlymo per pagrindinėje priemonėje numatytą laikotarpį, kuris tačiau jokių būdu negali būti ilgesnis nei trys mėnesiai nuo tos dienos, kai klausimas buvo perduotas Tarybai.

Jei per tą laikotarpį Taryba kvalifikuota balsų dauguma nusprendžia, kad prieštarauja pasiūlymui, Komisija jį svarsto iš naujo. Ji gali pateikti Tarybai iš dalies pakeistą pasiūlymą, dar kartą pateikti savo pasiūlymą arba, remdamasi Sutartimi, pateikti pasiūlymą dėl teisės akto priėmimo.

Jei, pasibaigus tam laikotarpiui, Taryba nepriėmė pasiūlyto įgyvendinimo akto ir neprieštaravo pasiūlymui dėl įgyvendinimo priemonių, pasiūlytą įgyvendinimo aktą priima Komisija.“

- 21 Direktyva 67/548 nenumato specifinių nuostatų dėl atitinkamų pavojingumo kriterijų nebeatitinkančios medžiagos išbraukimo iš sąrašo. Vis dėlto Direktyvos 67/548 5 straipsnio dėl „Valstybių narių pareigų“ 2 dalyje nustatyta, kad kai kurios būtinos priemonės, kurių ėmėsi valstybės narės, „taikomos tol, kol ta medžiaga įtraukta į I priedo sąrašą, arba kol 29 straipsnyje nustatyta tvarka nepriimtas sprendimas neįtraukti jos į tą sąrašą“.

Faktinės bylos aplinkybės ir procedūra

- 22 Ieškovės gamina ir parduoda kanifoliją bei iš šios medžiagos gaunamus produktus.
- 23 Kanifolija yra natūrali iš pušies išgaunama medžiaga ir naudojama dėl jos lipnumo ir hidrofobinių savybių. Ji yra daugelio produktų, pavyzdžiui, popieriaus, klijų, dažų ir kosmetikos, sudėtinis elementas.
- 24 Taikant 1993 m. rugsėjo 1 d. Komisijos direktyvą 93/72/EEB, devynioliktą kartą derinančią su technikos pažanga Direktyvą 67/548 (OL L 258, p. 29), kanifolija Direktyvos 67/548 I priede buvo klasifikuota kaip kvėpavimo takus ir odą jautrinanti medžiaga su R 42/43 rizikos fraze: „Gali sukelti alergiją įkvėpus ir susilietus su oda“.

- 25 Taikant 1994 m. gruodžio 19 d. Komisijos direktyvą 94/69/EB, dvidešimt pirmą kartą derinančią su technikos pažanga Direktyvą 67/548 (OL L 381, p. 1), kanifolija buvo išbraukta iš klasės R 42. Vis dėlto kanifolija išliko įrašyta į I priedą kaip jautrinanti medžiaga su R 43 rizikos fraze: „Gali sukelti alergiją susilietus su oda“. Kalbant apie ženklumą, produktas turi būti pažymėtas simboliu Xi „dirginantis“, taip pat frazėmis S 2 „saugoti nuo vaikų“, S 24 „vengti patekimo ant odos“ ir S 37 „mūvėti tinkamas pirštines“. Pagal Direktyvos 94/69 2 straipsnio pirmąją pastraipą valstybės narės ne vėliau nei 1996 m. rugsėjo 1 d. su minėta direktyva turėjo suderinti įstatymus ir kitus teisės aktus. Ši klasifikacija vis dar galioja.
- 26 Po šio pakeitimo ieškovės surinko ir Europos cheminių medžiagų biurui bei darbo grupei pateikė mokslinius duomenis ir argumentus tam, kad įrodytų, pirma, jog kanifolijos priskyrimas kategorijai R 43 buvo mokslškai neteisingas ir, antra, kad tik oksiduota kanifolija, skirtinga medžiaga, sukelia jautrinančias pasekmes.
- 27 Per 1999 m. spalio mėnesio susirinkimą darbo grupė nusprendė, kad kanifolijos išbraukimas iš sąrašo yra „mokslškai pagrįstas“. Ji vis dėlto pridūrė, kad dėl šio išbraukimo iš sąrašo „sumažėtų pagal galiojančius teisės aktus numatytas apsaugos bei esamų kontrolės priemonių lygis“ ir nusprendė, „remiantis direktyvomis dėl medžiagų ir preparatų, tęsti tyrimus sprendimui surasti, kuris būtų mokslškai labiau tikslus ir išlaikytų esamą apsaugos lygį“.
- 28 2002 m. rugsėjo mėnesį darbo grupė dar kartą pakartojo, kad nors kanifolijos išbraukimas iš sąrašo yra „mokslškai pagrįstas“, dėl jo „sumažėtų pagal galiojančius teisės aktus bei esamomis kontrolės priemonėmis nustatytas apsaugos lygis“. Todėl darbo grupė nusprendė, kad kanifolija „neturėjo būti išbraukta iš sąrašo dėl

jautrinančių savybių ir egzistuojančių duomenų pagrindu dėl jos neturėtų būti daugiau diskutuojama“.

29 2003 m. birželio 23 d. laišku ieškovės paprašė Komisijos imtis būtinų priemonių, kad kanifolija, kaip odą jautrinanti medžiaga, būtų išbraukta iš sąrašo.

30 2003 m. rugpjūčio 20 d. laišku (toliau – ginčijamas aktas) Komisija, be kita ko, ieškovėms nurodė, kad pateikus šviežią kanifoliją į rinką ir ją naudojant, ji, kontaktuodama su aplinkos oro deguonimi, reaguoja į jautrinančius junginius ir dėl to paprastai kanifolijoje yra oksiduotos kanifolijos, sukeliančios jautrinančias pasekmes. Ginčijamame akte taip pat patikslinama, kad „kanifolija yra vienas iš dešimties pagrindinių alergenų“. Ginčijamame akte pateikiama išvada, kad ieškovės nepateikė „kanifolijos išbraukimo iš sąrašo pagrindžiančių motyvų“.

31 2003 m. spalio 29 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu ieškovės pareiškė šį ieškinį, kuriuo siekiama, kad Pirmosios instancijos teismas:

— panaikintų ginčijamą aktą,

— konstatuotų kanifolijos įtraukimo į Direktyvos 67/548 I priedą neteisėtumą,

- jei šių reikalavimų nepatenkintų, pagal EB 241 straipsnį paskelbtų kanifolijos įtraukimą į Direktyvos 67/548 I priedą netaikytinu ieškovių atžvilgiu,

- priteistų iš atsakovės dėl ginčijamo akto priėmimo patirtos žalos atlyginimą,

- priteistų iš atsakovės bylinėjimosi išlaidas.

32 2003 m. lapkričio 27 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje įregistruotu atskiru dokumentu ieškovės pagal EB 242 ir 243 straipsnius pateikė prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones. 2004 m. sausio 16 d. Nutartimi *Arizona Chemical ir kt. prieš Komisiją* (T-369/03, Rink. p. II-205) Pirmosios instancijos teismo pirmininkas šį prašymą atmetė.

33 2004 m. vasario 4 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu atskiru dokumentu atsakovė pateikė prieštaravimą dėl priimtumo pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsnį. 2004 m. kovo 12 d. ieškovės pateikė savo pastabas dėl šio prieštaravimo.

34 2004 m. kovo 12 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje įregistruotu dokumentu Suomijos Respublika paprašė, kad jai būtų leista įstoti į šią bylą atsakovės pusėje.

35 2004 m. liepos 16 d. nutartimi Pirmosios instancijos teismo trečiosios kolegijos pirmininkas šiam įstojimui į bylą pritarė. 2004 m. rugsėjo 15 d. įstojusi šalis pateikė savo įstojimo į bylą paaiškinimą.

Dėl teisės

- 36 Pagal Procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį, jei šalis to prašo, Pirmosios instancijos teismas gali spręsti dėl nepriimtumo, nenagrinėdamas ginčo iš esmės. Pagal to paties straipsnio 3 dalį, išskyrus atvejus, kai Pirmosios instancijos teismas nusprendžia priešingai, likusi proceso dalis vyksta žodžiu. Pirmosios instancijos teismas mano, kad šiuo atveju bylos medžiagoje yra pakankamai informacijos ir kad nereikia pradėti žodinės proceso dalies.
- 37 Atsakovo pateiktame prieštaravime dėl priimtumo nurodomas prašymas panaikinti ginčijamą aktą, prašymas dėl žalos atlyginimo bei ieškovių prieštaravimas dėl teisėtumo pagal EB 241 straipsnį.

1. *Dėl prašymo panaikinti ginčijamą aktą priimtumo*

Šalių argumentai

- 38 Įstojusios į bylą šalies palaikoma atsakovė teigia, kad prašymas panaikinti ginčijamą aktą yra nepriimtinas.
- 39 Ieškovės, remdamosi Procedūros reglamento 114 straipsnio 4 dalimi, Pirmosios instancijos teismo visų pirma prašo iš karto pradėti nagrinėti šią bylą iš esmės pagal teismo praktiką (1977 m. spalio 27 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Giry prieš Komisiją*, 126/75, 34/76 ir 92/76, Rink. p. 1937; 1983 m. rugsėjo 28 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Rosano ir kt. prieš Tarybą*, 193/82–198/82, Rink. p. 2841; 1984 m. kovo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Tradax prieš Komisiją*, 64/82,

Rink. p. 1359 ir 1997 m. kovo 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-57/95, Rink. p. I-1627, 9 ir 10 punktai), atsižvelgiant į atitinkamų teisės aktų ypatingą sudėtingumą bei jų teisinę padėtį. Nepatenkinus šio reikalavimo, jos pagal Procedūros reglamento 114 straipsnio 3 dalį prašo Pirmosios instancijos teismo nurodyti, kad su prieštaravimu dėl priimtumo susijusi likusi proceso dalis vyktų žodžiu, ir nustatyti teismo posėdžio datą. Bet kuriuo atveju, ieškovių teigimu, iš teisėtumo principo ir teisės į veiksmingą teisminės gynybos priemonę matyti, kad Pirmosios instancijos teismas, kaip „paskutinė instancija“ šiame ginče, turėtų nagrinėti bylą iš esmės.

40 Ieškovės teigia, kad prašymas panaikinti yra priimtinas pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą, nes direktoriaus pasirašytas ginčijamas aktas buvo tiesiogiai joms skirtas ir galutinai ir oficialiai patvirtina atsakovės poziciją dėl ieškovių „tikslaus ir formalaus“ prašymo. Šiomis aplinkybėmis pagal nusistovėjusią teismo praktiką konkreti akto priėmimo forma nėra svarbi, todėl galimybė jį ginčyti ieškiniu dėl panaikinimo turi būti nustatyta atsižvelgiant į jo esmę. Be to, galutinis akto pobūdis negali būti ginčijamas tik dėl to, kad jame pateiktą vertinimą atliko Komisijos tarnybos (1998 m. gegužės 4 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *BEUC prieš Komisiją*, T-84/97, Rink. p. II-795, 48 punktas). Taip pat ieškovės tvirtina, kad kadangi ginčijamas aktas skirtas joms, jos neturi įrodyti, kad yra „tiesiogiai ir konkrečiai susijusios“ EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme.

41 Be to, ieškovių teigimu, ginčijamas aktas negali būti laikomas tik parengiamąja ar teisės aktų leidybos priemone, dėl kurios negalima pareikšti ieškinio dėl panaikinimo. Ieškovių manymu, ginčijamas aktas yra administracinio pobūdžio ir sukuria privalomas teises pasekmes, nes, atmetant šį prašymą ir taip baigiant administracinę procedūrą dėl kanifolijos, juo patvirtinamas galutinis atsakovės vertinimas dėl prašymo išbraukti iš sąrašo ir atitinkamų ieškovės pateiktų duomenų savo pozicijai pagrįsti (1981 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *IBM prieš Komisiją*, 60/81, Rink. p. 2639, 10 punktas ir 1990 m. liepos 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Automec prieš Komisiją*, T-64/89, Rink. p. II-367, 42 punktas). Iš tikrųjų, įgyvendindama Direktyva 67/548 suteiktus įgaliojimus,

Komisija atlieka administracinį vertinimą, padedama darbo grupės ir tam tikros pramonės šakos įmonių, kurių dalyvavimas dėl jų teikiamų duomenų, gamybinės paslapties ir kompetencijos byloje nagrinėjamų produktų atžvilgiu yra būtinas.

42 Vis dėlto atsakovė klysta teigdama, kad ieškovės neatlieka jokio vaidmens klasifikavimo procedūroje, nes Komisija pati aiškiai pripažino savo ataskaitoje dėl Direktyvos 67/548 taikymo, jog „suderintą klasifikavimą ir ženklumą užtikrina darbo grupė, sudaryta iš Komisijos ir valstybių narių ekspertų, dalyvaujant pramonės atstovams“, ir kad „nagrinėjamas pramonines chemines medžiagas pasiūlė valstybės narės ar bent pramonės atstovai“. Ieškovių teigimu, atsakovė taip pat neteisingai aiškina Direktyvos 67/548 14 straipsnio, nustatančio ieškovėms pareigą informuoti kompetetingas institucijas apie „naujas žinias <...>, apie kurias (jos) pagrįstai turėtų žinoti“, apimtį. Nagrinėjamu atveju ieškovės, teikdamos duomenis ir pastabas, daugiau kaip dešimt metų aktyviai dalyvavo kanifolijos vertinimo administracinėje procedūroje.

43 Iš to matyti, kad siekdama teisingai klasifikuoti kanifoliją, Komisija turėjo rūpestingai ir nešališkai išnagrinėti ieškovių jai pateiktus įrodymus (1991 m. lapkričio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Technische Universität München*, C-269/90, Rink. p. I-5469 ir 2002 m. sausio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *max.mobil prieš Komisiją*, T-54/99, Rink. p. II-313). Be to, pagal Teisingumo Teismo praktiką (1991 m. gegužės 16 d. Sprendimas *Extramet Industrine prieš Tarybą*, C-358/89, Rink. p. I-2501) „įmonė turi turėti galimybę ginčyti reglamentą <...>, jei ji vaidino svarbų vaidmenį reglamento priėmimo procedūroje“.

44 Ieškovės priduria, kad, priešingai nei teigia atsakovė, jos „nepradėjo“ reguliavimo procedūros dėl derinimo su technikos pažanga. Ginčijamas aktas nėra pasiūlymas 1997 m. gegužės 15 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Berthu prieš Komisiją* (T-175/96, Rink. p. II-811) prasme, nes šioje byloje nebuvo jokio Komisijos pasiūlymo. Ji nusprendė, kad kanifolija nebus išbraukta iš sąrašo, ir šiuo pagrindu, netgi nepateikusi formalaus pasiūlymo dėl kanifolijos, užbaigė administracinio

nagrinėjimo procedūrą. Ieškovės konkrečiau mano, kad nesant pasiūlymo dėl kanifolijos išbraukimo iš sąrašo pagal Direktyvos 67/548 29 straipsnyje numatytą procedūrą, reguliavimo komitetas negali nuspręsti *ultra petita* ir jį patvirtinti. Tai įrodo, kad atsakovės sprendimas nepasiūlyti kanifolijos išbraukti iš sąrašo yra galutinis. Taip pat šis sprendimas, kuris nurodomas ginčijamame akte, yra galutinė priemonė ieškovių atžvilgiu.

45 Ieškovių teigimu, ginčijamas aktas turi būti prilygintas sprendimui nutraukti skundo nagrinėjimą arba sprendimui atmesti skundą Bendrijos konkurencijos teisės srityje (1983 m. spalio 11 d. Teisingumo teismo sprendimas *Demo-Studio Schmidt prieš Komisiją*, 210/81, Rink. p. 3045; 1987 m. lapkričio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *BAT ir Reynolds prieš Komisiją*, 142/84 ir 156/84, Rink. p. 4487 ir 1994 m. birželio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas *SFEI ir kt. prieš Komisiją*, C-39/93, Rink. p. I-2681; 2000 vasario 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Stork Amsterdam prieš Komisiją*, T-241/97, Rink. p. II-309 ir 43 punkte minėtas sprendimas *max.mobil prieš Komisiją*), arba sprendimui – kurį galima ginčyti, nes sukuria galutines teises pasekmes – pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą valstybės pagalbos nagrinėjimo procedūrą (1992 m. birželio 30 d. Teisingumo Teismo sprendimai *Italija prieš Komisiją*, C-47/91, Rink. p. I-4145 ir *Ispanija prieš Komisiją*, C-312/90, Rink. p. I-4117; 1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *BFM ir EFIM prieš Komisiją*, T-126/96 ir T-127/96, Rink. p. II-3437).

46 Kadangi šis ieškinytis, ieškovių teigimu, pareikštas dėl sprendimo atmesti skundą, rūpestingo ir nešališko pastarojo nagrinėjimo pareiga kyla iš bendrojo Bendrijos teisės principo, įtvirtinto 2000 m. gruodžio 7 d. Nicoje paskelbtos Europos sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 1 dalyje (OL C 364, 2000, p. 1), pagal kurią „kiekvienas asmuo turi teisę į tai, kad Sąjungos institucijos ir įstaigos jo reikalus tvarkytų nešališkai, teisingai ir per kiek įmanomai trumpesnę laiką“. Komisijos pareiga rūpestingai ir nešališkai nagrinėti visas faktines ir teises aplinkybes, kurias jai nurodė skundą pateikęs asmenys, buvo, be kita ko, pripažinta teismų praktikoje, susijusioje su Bendrijos konkurencijos ir valstybės pagalbos teise (45 punkte minėto Teisingumo Teismo sprendimo *BAT ir Reynolds prieš Komisiją* 20 punktas ir 2001 m. gegužės 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *IECC prieš Komisiją*,

C-449/98 P, Rink. p. I-3875, 45 punktas; 1992 m. rugsėjo 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Automec prieš Komisiją*, T-24/90, Rink. p. II-2223, 79 punktas; 1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Gestevisión Telecinco prieš Komisiją*, T-95/96, Rink. p. II-3407, 53 punktas ir 43 punkte minėtas Pirmosios instancijos teismo sprendimas *max.mobil prieš Komisiją*). Ieškovių nuomone, prieštaravimas dėl priimtino turėtų būti atmestas vien remiantis 43 punkte minėtu sprendimu *max.mobil prieš Komisiją* (71 punktas), nes ginčijamas aktas, kuriuo atmetamas jų skundas, yra joms skirtas ir Pirmosios instancijos teismas turi įgyvendinti savo kontrolės funkciją, kad išsiaiškintų, ar Komisija teisingai išnagrino šį skundą.

- 47 Ieškovės teigia, kad pagal analogiją EB 95 straipsnis sukuria teisėtus lūkesčius, kad visos priemonės visuomenės sveikatos srityje, kaip antai kanifolijos priskyrimas odą alergizuojančioms medžiagoms, pagrįstos naujausia informacija atsižvelgiant į „visas mokslo faktais pagrįstas naujoves“, ir kad Komisijos pareigos atlikti rūpestingą ir nešališką nagrinėjimą vykdymui turi būti taikoma teisminė kontrolė (43 punkte minėto sprendimo *max.mobil prieš Komisiją*, 56 punktas), neatsižvelgiant į akto, kuriuo Komisija užbaigia administracinę nagrinėjimo procedūrą, formą, jei šis aktas sukelia privalomas teises pasekmes ir daro poveikį ieškovo interesams, aiškiai pakeisdamas jo teisinę padėtį (1998 m. birželio 25 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Lilly Industrines prieš Komisiją*, T-120/96, Rink. p. II-2571, 49 ir 55 punktai). Nagrinėjamu atveju ieškovių interesai šioje byloje yra taip paveikti ir jų teisinė padėtis yra taip pakeista dėl ginčijamo akto sprendžiamojo pobūdžio kanifolijos klasifikavimo klausimu ir dėl to, kad šis aktas daro poveikį jų produktams.
- 48 Galiausiai ieškovės teigia, kad dėl ginčijamo akto panaikinimo teisinių pasekmių Komisija būtų įpareigota imtis reikalingų teismo sprendimo įgyvendinimui priemonių, t. y., kaip to prašo ieškovės, išbraukti kanifoliją iš sąrašo (1986 m. birželio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *AKZO Chemie prieš Komisiją*, 53/85, Rink. p. 1965, 21 punktas ir 1988 m. balandžio 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Apesco prieš Komisiją*, 207/86, Rink. p. 2151, 16 punktas; 1994 m. lapkričio 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Scottish Football prieš Komisiją*, T-46/92, Rink. p. II-1039, 14 punktas), o tai įrodytų ieškoves turint teisėtą interesą, kad Pirmosios instancijos teismas išsiaiškintų sąlygas, kuriomis Komisija privalo pasiūlyti tokį išbraukimą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

Pirminės pastabos

- 49 Pirmosios instancijos teismas visų pirma teigia, kad reikia išnagrinėti pradinį ieškovių prašymą, dėl kurio buvo priimtas ginčijamas aktas, atsižvelgiant į jo faktines ir teisines aplinkybes.
- 50 Šiuo klausimu Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, pirma, kad ieškovių Komisijai pateiktas prašymas išbraukti kanifoliją iš sąrašo susijęs su Direktyvos 67/548 derinimu su technikos pažanga ir tuo pačiu su procedūra, kurią vykdant priimamos visuotinai taikomos priemonės.
- 51 Viena vertus, ne tik procedūra, numatyta Direktyvos 67/548 29 straipsnyje, Reglamente Nr. 807/2003 ir Sprendimo 1999/468 5 straipsnyje, kurią vykdant medžiaga klasifikuojama arba išbraukiama iš Direktyvos 67/548 I priede esančio sąrašo, turi sudėtingos procedūros savybių, kurią vykdant priimamos visuotinai taikomos, panašios į „komitologijos“ procedūrų, priemonės, bet taip pat pastaroji nuostata turi aiškų pavadinimą „Reguliavimo procedūra“. Pagal šią procedūrą Komisija visų pirma įgyvendina iniciatyvos teisę teisės aktų leidybos procese, pateikdama visus Direktyvos 67/548 priedų pakeitimų projektus, siekdama juos perduoti reguliavimo komitetui, sudarytam iš esmės iš valstybių narių atstovų, kuriame pirmininkaujantis Komisijos atstovas neturi balsavimo teisės (Sprendimo 1999/468 5 straipsnio 2 dalies paskutinis sakinys), kad šis pateiktų savo nuomonę. Toliau tam, kad užtikrintų derinimo su technikos pažanga veiksmingumą, Komisija naudojasi reguliavimo teise, nes ji gali priimti pasiūlytas priemones, jeigu jos suderinamos su reguliavimo komiteto pritariančiąja nuomone (Sprendimas 1999/468 5 straipsnio 3 dalis). Jeigu pritariančioji nuomonė nepareiškiama, Komisija turi pateikti Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi

būti imtasi, ir informuoti Europos Parlamentą (Sprendimo 1999/468 5 straipsnio 4 dalis), nes, vykstant šiai procedūrai, esant tam tikroms aplinkybėms, Komisija gali, „remdamasi Sutartimi, pateikti pasiūlymą dėl teisės akto priėmimo“ (Sprendimo 1999/468 5 straipsnio 6 dalies antroji pastraipa). Iš to matyti, kad, vykstant minėtai procedūrai, Sprendimu 1999/468 Komisijai suteikiamas specifinis vaidmuo, rengiant visuotinai taikomas priemones.

52 Kita vertus, sprendimai klasifikuoti arba išbraukti iš sąrašo produktus pagal savo turinį yra taikomi visuotinai, nes jie taikomi objektyviai apibrėžtomis aplinkybėmis ir sukelia, bendrai ir abstrakčiai vertinant, teisinių pasekmių daugeliui ūkio subjektų, užsiimančių ar ketinančių užsiimti ekonomine veikla, susijusia su produktų, turinčių atitinkamų medžiagų, prekyba.

53 Antra, šalys neginčija to, kad ginčijamas aktas yra Komisijos ieškovėms skirtas atsisakymas pasiūlyti reguliavimo komitetui Direktyvos 67/548 pakeitimą dėl jos dvidešimt devintojo derinimo, kaip to norėjo ieškovės. Taigi akivaizdu, kad pasiūlymas dėl pakeitimo, dėl kurio ieškovės buvo pateikusias prašymą, buvo laikinas ir parengiamasis aktas Direktyvos 67/548 derinimo su technikos pažanga procedūroje, pirmesnis nei direktyvos pakeitimo, kurio turinys nebūtinai sutapo su pradinio pasiūlymo turiniu, priėmimas.

54 Šalių argumentai analizuotini atsižvelgiant būtent į šiuos teiginius.

Dėl ginčijamo akto teisinio pobūdžio

— Pirminės pastabos

- 55 Ginčijamas aktas yra ieškovėms skirtas direktoriaus pasirašytas Komisijos laiškas, kuriuo atsakoma į jų prašymą, kad Komisija pasiūlytų reguliavimo komitetui per dvidešimt devintąjį Direktyvos 67/548 suderinimą išbraukti iš sąrašo kanifoliją. Taigi, atsižvelgiant į jo ypatingą teisinį pobūdį, reikia įvertinti, ar šis laiškas gali būti kvalifikuojamas kaip sprendimas, kurį pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą gali ginčyti suinteresuotasis asmuo.
- 56 Šiuo klausimu reikia priminti teismų praktiką, pagal kurią tam, kad laiškas galėtų būti kvalifikuojamas kaip sprendimas EB 230 straipsnio prasme, nepakanka, kad jį būtų išsiuntusi Bendrijos institucija adresatui, atsakydama į pastarojo pateiktą prašymą. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką aktai, dėl kurių gali būti pareikštas ieškinys dėl panaikinimo EB 230 straipsnio prasme, yra tik tokios priemonės, kurios sukuria privalomas teisines pasekmes, galinčias padaryti poveikį ieškovo interesams, akivaizdžiai pakeičiant jo teisinę padėtį (1993 m. sausio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Italsolar prieš Komisiją*, C-257/90, Rink. p. I-9, 21 punktas; 1996 m. spalio 4 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Sveriges Betodlars ir Henrikon prieš Komisiją*, T-5/96, Rink. p. II-1299, 26 punktas ir 1998 m. gruodžio 11 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Scottish Soft Fruit Growers prieš Komisiją*, T-22/98, Rink. p. II-421944, 34 punktas; 1993 m. spalio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Zunis Holding ir kt. prieš Komisiją*, T-83/92, Rink. p. II-1169, 30 punktas). Be to, primintina, kad ginčijamo akto priėmimo forma iš esmės nėra svarbi, analizuojant jo teisines pasekmes, nes jos turi būti nagrinėjamos pirmiausiai atsižvelgiant į akto esmę (40 punkte minėtos nutarties *BEUC prieš Komisiją* 48 punktas ir 44 punkte minėtos nutarties *Berthu prieš Komisiją* 19 punktas).
- 57 Šioje byloje ieškovės pateikia iš esmės tris argumentus. Pirma, jos teigia, kad jų prašymas, taip pat jo atmetimas ginčijamu aktu labiau patenka į „administracinę“ nei

į „teisės aktų leidybos“ sritį. Taip yra dėl to, kad Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su darbo grupe ir pramonės atstovais tam, kad teisingai klasifikuotų kanifoliją pagal jai būdingas savybes ir remiantis ūkio subjektų, įskaitant ir ieškoves, pateikta informacija ir duomenimis, turėjo pateikti Direktyvoje 67/548 įtvirtintus principus ir kriterijus atitinkantį įvertinimą. Antra, ginčijamas aktas, kuriuo atsisakoma išbraukti iš sąrašo kanifoliją, yra galutinė Komisijos pozicija ieškovių atžvilgiu ir taip užbaigia „administracinį“ sprendimų priėmimo proceso etapą, nes, nesant Komisijos pasiūlymo, reguliavimo komitetas negalėjo vykdyti ieškovių prašomo išbraukimo iš sąrašo. Trečia, ieškovės jų prašymo vertinimą lygina su skundu konkurencijos teisės srityje tam, kad įrodytų, jog ginčijamas aktas yra prilyginamas sprendimui atmesti skundą arba nutraukti skundo nagrinėjimą ir taip sukuria galutines ir privalomas teises pasekmes jų atžvilgiu. Šiuo pagrindu ieškovės remiasi teismų praktika, kurioje nustatyta Komisijos pareiga rūpestingai ir nešališkai išnagrinėti jų „skundą“.

— Dėl tariamai administracinio ir individualaus medžiagoms būdingų savybių nagrinėjimo pobūdžio

58 Pirma, reikia konstatuoti, kad visi ieškovių argumentai grindžiami tvirtinimu, jog procedūros ir priemonės, kurių buvo imtasi derinant Direktyvą 67/548 su technikos pažanga, yra administracinio pobūdžio, nes skirtos individualaus pobūdžio aktams priimti. Taigi, kaip buvo pastebėta šio sprendimo 50–53 punktuose, šios direktyvos derinimo su technikos pažanga procedūra tiek pagal savo formą, tiek pagal savo rezultatą yra procedūra, užbaigiama visuotinai taikomų priemonių priėmimu.

59 Antra, Pirmosios instancijos teismas mano, kad ieškovės negali teisėtai tvirtinti, jog preliminarus medžiagoms būdingų savybių nagrinėjimo etapas turi „administracinį“

pobūdį. Tiesa, kad šis preliminarus nagrinėjimo etapas, kurio nereglamentuoja aiškios taisyklės, yra pirmesnis nei pasiūlymas klasifikuoti arba išbraukti iš sąrašo, pradedantis Direktyvos 67/548 29 straipsnyje nustatytą sprendimo priėmimo procedūrą. Be to, jis priklauso tik Komisijos, kuri, glaudžiai bendradarbiaudama su iš nacionalinių ekspertų, įskaitant pramonės atstovus, sudaryta darbo grupe, savo vertinimus daugiausiai grindžia suinteresuotos pramonės srities ūkio subjektų bei jų asociacijų pateiktais duomenimis ir tyrimais, kompetencijai. Vis dėlto to nepakanka padaryti išvada, kad šis preliminarus nagrinėjimo etapas panašus į konkurencijos teisės ar išorinės prekybos teisės srityse taikomas nagrinėjimo procedūras, kuriose priimami tam tikriems produktams ir tam tikriems ūkio subjektams skirti individualaus taikymo aktai. Iš tikrųjų, priešingai nei įvairūs, netgi preliminarūs Direktyvos 67/548 derinimo su technikos pažanga procedūros etapai, šių procedūrų tikslas yra priimti individualaus taikymo priemonės, nes ši aplinkybė pateisina procedūrinių garantijų suteikimą nurodytiems ūkio subjektams. Iš dalies taip yra antidempingo procedūrų atveju, nepaisant to, kad jose priimami visuotinai taikomi reglamentai; pagal teismų praktiką šios procedūros turi administracinį pobūdį, nes jos gali konkrečiai išskirti tam tikrus ūkio subjektus ir pastariesiems numato procedūrines garantijas (žr. 2003 m. rugsėjo 30 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Eurocoton ir kt. prieš Tarybą*, C-76/01 P, Rink. p. I-10091, 69 ir paskesnius punktus).

- 60 Tokių kriterijų šioje byloje akivaizdžiai nėra. Atitinkamų medžiagoms būdingų savybių preliminarus nagrinėjimo procedūra, kuri vis dėlto nėra skirta nagrinėjamų ūkio subjektų individualiems interesams arba individualaus pobūdžio sprendimui jų atžvilgiu parengti, yra tik išankstinis visuotinai taikomo akto parengimo etapas, tai yra pasiūlymas pakeisti direktyvą, kaip numatyta Direktyvos 67/548 29 straipsnyje. Be to, tai, kad Komisija ir darbo grupė, rengdamos pasiūlymus reguliavimo komitetui, atsižvelgia į pramonės atstovų pateiktą informaciją ir duomenis dėl medžiagų klasifikavimo arba išbraukimo iš sąrašo, nesuteikia preliminarus nagrinėjimo procedūrai individualaus pobūdžio.

- 61 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisijos ir darbo grupės vykdyta preliminari nagrinėjimo procedūra negali būti atsieta nuo aplinkybių, kuriomis ji vykdoma, ir jos tikslo. Iš to matyti, kad negalima sutikti su ieškovių argumentu šiuo pagrindu.

— Dėl tariamai administracinio ir galutinio Komisijos atsisakymo pobūdžio ir teismų praktikos, susijusios su skundų konkurencijos srityje atmetimu ar jų nagrinėjimo nutraukimu, taikymo

- 62 Iš ankstesnių išvadų matyti, kad ieškovių argumentas, jog ginčijamas aktas yra galutinė administracinio pobūdžio priemonė, taip pat yra nepriimtinas.

- 63 Be to, šis argumentas iš esmės ir, priešingai šio sprendimo 56 punkte minėtiems teismų praktikoje nustatytiems principams, reiškia suinteresuotųjų asmenų galimybę procedūrą, kurioje priimamos Direktyvą 67/548 keičiančios visuotinai taikomos priemonės, pakeisti į individualaus pobūdžio procedūrą, pateikiant Komisijai rašytinį prašymą, į kurį ši institucija turi atsakyti pagal EB 21 straipsnio trečiojoje pastraipoje įtvirtintą bendrąją gero elgesio taisyklę. Taigi reikia konstatuoti, kad toks atsakymas, netgi jei jis yra galutinis, negali pakeisti procedūros, kuriai vykstant medžiagos klasifikuojamos arba išbraukiamos iš sąrašo, teisinio pobūdžio ir jo vieno nepakanka, kad jo adresatui būtų suteikta galimybė pareikšti ieškinį.

- 64 Be to, nusistovėjusioje teismų praktikoje numatyta, kad kai Komisijos aktas yra neigiamo pobūdžio, jis turi būti vertinamas atsižvelgiant į prašymo, į kurį juo buvo atsakyta, pobūdį (1992 m. lapkričio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Buckl ir kt. prieš Komisiją*, C-15/91 ir C-108/91, Rink. p. I-6061, 22 punktą). Konkrečiau tariant, Bendrijos institucijos atsisakymas atšaukti ar pakeisti aktą pats savaime yra

aktas, kurio teisėtumas gali būti tikrinamas pagal EB 230 straipsnį tik tokiu atveju, jeigu aktas, kurį Bendrijos institucija atsisako atšaukti arba pakeisti, gali būti ginčijamas pagal šią nuostatą (1972 m. kovo 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nordgetreide prieš Komisiją*, 42/71, Rink. p. 105, 5 punktas; 1988 m. balandžio 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Esteris ir kt. prieš Komisiją*, 97/86, 99/86, 193/86 ir 215/86, Rink. p. 2181, 17 punktas ir 1990 m. gegužės 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Sonito ir kt. prieš Komisiją*, C-87/89, Rink. p. I-1981, 8 punktas; 56 punkte minėto sprendimo *Zunis Holding ir kt. prieš Komisiją* 31 punktas ir 56 punkte minėtos nutarties *Scottish Soft Fruit Growers prieš Komisiją* 41 punktas).

65 Iš to matyti, kad šioje byloje ginčijamas aktas, kuriuo atmetamas ieškovių prašymas, negali būti vertinamas neatsižvelgiant į aktą, dėl kurio yra paduotas šis prašymas, tai yra į pasiūlymą dėl Direktyvos 67/548 pakeitimo. Taigi ginčijamas aktas gali būti aktas, kurį galima ginčyti tik tokiu atveju, kai pasiūlymas dėl pageidaujamo pakeitimo ir kanifolijos klasifikavimas Direktyvos 67/548 I priede galėtų būti ieškovių pateikto ieškinio dėl panaikinimo dalykas.

66 Reikia pabrėžti, kad pasiūlymas dėl Direktyvos 67/548 pakeitimo, kurio prašė ieškovės, taip pat nėra aktas, kurį galima ginčyti EB 230 straipsnio prasme, dėl jo tarpinio ir parengiamojo pobūdžio. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką dėl aktų ar sprendimų, kurių rengimas apima keletą etapų, iš esmės ieškinį dėl panaikinimo galima pareikšti tik dėl priemonių, kurios šios procedūros pabaigoje galutinai įtvirtina institucijos poziciją, išskyrus tarpines priemones, kurių tikslas parengti galutinį sprendimą (žr. 44 punkte minėtos nutarties *Berthu prieš Komisiją* 19 punktą bei cituotą teismų praktiką ir 2004 m. birželio 2 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Pfizer prieš Komisiją*, T-123/03, Rink. p. II-1631, 22 ir paskesnius punktus). Taigi, nepaisant aplinkybės, kad ginčijamas aktas yra galutinis Komisijos atsakymas į ieškovių prašymą, jis yra dėl vien tarpinės ir parengiamosios priemonės priimta pozicija, kuri pati savaime negali būti ieškinio dėl panaikinimo dalykas. Iš to matyti, kad, atsižvelgiant į 64 punkte minėtą teismų praktiką, ginčijamas aktas nėra aktas, kurį galima ginčyti EB 230 straipsnio prasme.

67 Be to, ieškovių galimo ieškinio dėl kanfolijos klasifikavimo Direktyvos 67/548 I priede priimtino sąlygos yra aiškiai neįvykdytos. Iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad net visuotinai taikomas aktas, esant tam tikroms aplinkybėms, gali būti konkrečiai ir tiesiogiai susijęs su kai kuriais suinteresuotaisiais asmenimis arba ūkio subjektais tiek, kiek jiems taikomas dėl tam tikrų būdingų savybių arba dėl tam tikros situacijos, išskiriančios juos iš kitų asmenų (žr. 1998 m. kovo 12 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Berthu prieš Tarybą*, T-207/97, Rink. p. II-509, 23 punktą ir nurodytą teismų praktiką). Tačiau ieškovės šioje byloje net nebandė įrodyti, kad EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme buvo konkrečiai ir tiesiogiai susijusios su galimu Direktyvos 67/548 pakeitimu, būtent su galimu kanfolijos klasifikavimu arba išbraukimu iš sąrašo. Priešingai, ieškovės patvirtino, kad, būdamos ginčijamo akto adresatės, neturi įrodyti, kad yra konkrečiai ir tiesiogiai susijusios EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme.

68 Šioje situacijoje taip pat atmestinas ieškovių argumentas, grindžiamas teismų praktika, susijusia su ieškinių, pareikštų dėl sprendimų pradėti išsamaus nagrinėjimo procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį, priimtumu (žr. šio sprendimo 45 punktą). Iš tikrųjų ši teismų praktika negali būti taikoma šioje byloje, nes, pirma, kontrolės procedūros valstybės pagalbos srityje, skirtingai nei procedūra šioje byloje, yra susijusios su individualių administracinių aktų, o ne visuotinai taikomų aktų priėmimu (žr. šio sprendimo 59 punktą). Antra, teismų praktika valstybės pagalbos srityje pirmiausiai susijusi su santykiais tarp Komisijos ir valstybės narės. Taigi ši teismų praktika iš esmės susijusi su konkrečiomis teisinėmis pasekmėmis valstybėms narėms ir mažiau – suinteresuotiesiems asmenims, Komisijai laikinai kvalifikuojant valstybės priemonę naują pagalba EB 88 straipsnio 3 dalies prasme. Trečia, Komisijos atsisakymas pateikti pasiūlymą dėl medžiagos išbraukimo iš sąrašo neturi jokio panašumo su sprendimu pradėti tokią valstybės pagalbos srityje taikomą išsamaus nagrinėjimo procedūrą, kuri, be kita ko, gali duoti ieškovo pageidaujamą rezultatą.

69 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad ieškovių argumentas dėl ginčijamo akto administracinio, individualaus ir galutinio pobūdžio turi būti atmestas.

- 70 Galiausiai ieškovių argumentas, kad šiai bylai taikytina teismų praktika, susijusi su skundų atmetimu ir jų nagrinėjimo nutraukimu konkurencijos teisės srityje, taip pat turi būti atmestas. Iš tikrųjų ši teismų praktika nėra susijusi su suinteresuotųjų asmenų dalyvavimu procedūroje, kuri užbaigiama direktyvų keitimu arba priėmimu. Kalbant apie procedūras, kurios užbaigiamos visuotinai taikomų priemonių priėmimu, teismų praktika suinteresuotiesiems „pareiškėjams“ ar „skundą pateikusiems asmenims“ tik išimtiniais atvejais pripažino teisę į ieškinį, būtent, kai jie naudojasi nagrinėjamuosiuose teisės aktuose aiškiai nustatytais procedūrinėmis garantijomis (žr. šio sprendimo 72 ir 73 punktus).
- 71 Todėl šiame etape reikia išnagrinėti, ar, vykstant procedūrai dėl Direktyvos 67/548 derinimo su technikos pažanga, ieškovės turėjo procedūrinės garantijas, užtikrinančias šio ieškinio priimtinumą.

Dėl vykstant Direktyvos 67/548 derinimo su technikos pažanga procedūrai suinteresuotiesiems asmenims suteiktų procedūrinių garantijų

— Pirminės pastabos

- 72 Pirmiausiai reikia priminti teismų praktika, pagal kurią tai, jog asmuo vienaip ar kitaip dalyvauja Bendrijos teisės akto priėmimo procese, šį asmenį konkrečiai išskiria nagrinėjamo akto atžvilgiu, o tai būtina reiškia, kad šis aktas jam sukelia privalomas pasekmes, tik jei taikomi Bendrijos teisės aktai jam suteikia atitinkamas procedūrinės garantijas (žr. 2002 m. sausio 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Rica Foods prieš Komisiją*, T-47/00, Rink. p. II-113, 55 punktą; 2002 m. rugsėjo 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Pfizer Animal Health prieš Tarybą*, T-13/99, Rink. p. II-3305, 101 punktą ir Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Alpharma prieš Tarybą*, T-70/99, Rink. p. II-3495, 93 punktą; 2002 m. balandžio 29 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Bactria prieš Komisiją*, T-339/00, Rink. p. II-2287, 51 punktą ir 2005 vasario 16 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Fost Plus prieš Komisiją*, T-142/03, Rink. p. II-589, 61 ir paskesnius punktus).

73 Taip pat iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad iš esmės nei visuotinai taikomų aktų rengimo procesas, nei pačių šių aktų pobūdis pagal bendruosius Bendrijos teisės principus, kaip antai teisė būti išklausytam, nereikalauja paveiktų asmenų dalyvavimo, nes jų interesams turi atstovauti politinės institucijos, kurios priima šiuos teisės aktus (šiuo klausimu žr. 1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Molkerei Großbraunshain ir Bene Nahrungsmittel prieš Komisiją*, T-109/97, Rink. p. II-3533, 60 punktą ir 1999 m. lapkričio 9 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *CSR Pampryl prieš Komisiją*, T-114/99, Rink. p. II-3331, 50 punktą). Todėl, nesant aiškiai užtikrintų procedūrinių teisių, bet kurio suinteresuotojo asmens galimybė, jei jis dalyvavo norminio akto rengime, pareikšti ieškinį dėl šio akto prieštarautų EB 230 straipsnio turiniui ir prasmei (minėtos nutarties *Molkerei Großbraunshain ir Bene Nahrungsmittel prieš Komisiją* 68 punktas; minėtos nutarties *CSR Pampryl prieš Komisiją* 50 punktas ir 2001 m. sausio 30 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *La Conquete prieš Komisiją*, T-215/00, Rink. p. II-181, 42 punktas, patvirtintos 2002 m. sausio 30 d. Teisingumo Teismo nutarties *La Conquete prieš Komisiją*, C-151/01 P, Rink. p. I-1179, 42 ir paskesni punktai).

74 Be to, kalbant apie sritį, panašią į reglamentuojamą Direktyva 67/548, tai yra kosmetikos produktų, reglamentuojamą 1976 m. liepos 27 d. Tarybos direktyva 76/768/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su kosmetikos gaminiiais, suderinimo (OL L 262, p. 169), iš dalies pakeista būtent 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 93/35/EEB (OL L 151, p. 32), Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad nors rungimosi principas yra pagrindinis Bendrijos teisės principas, taikomas visoms prieš konkretų asmenį pradėtoms ir galinčioms pasibaigti jį kaltinančiu aktu administracinėms procedūroms, šis principas paprastai netaikomas procedūrose, kurios užbaigiamos visuotinai taikomų priemonių priėmimu (žr. 1998 m. liepos 16 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Bergaderm ir Goupil prieš Komisiją*, T-199/96, Rink. p. II-2805, 58 punktą ir nurodytą teismų praktiką). Tačiau tokiose procedūrose tik išimtiniais atvejais yra aiškiai numatytas trečiųjų asmenų dalyvavimas. Būtent taip yra antidempingo procedūrose, kuriose, priimant visuotinai taikomus aktus, turi būti užtikrinama kai kurios aiškiose nuostatose numatyta teisė į gynybą (minėto sprendimo *Bergaderm ir Goupil prieš Komisiją* 59 punktas; 73 punkte minėtos nutarties *Molkerei Großbraunshain ir Bene Nahrungsmittel prieš Komisiją* 69 punktas ir 73 punkte minėtos 2001 m. sausio 30 d. Nutarties *La Conquete prieš Komisiją* 46 punktas).

75 Atsižvelgiant į šią teismų praktiką, pirmiausia nagrinėtina, ar Direktyva 67/548 suinteresuotiesiems ūkio subjektams aiškiai suteikia procedūrinės garantijas. Toliau, Pirmosios instancijos teismas mano esant reikalinga įvertinti, ar ieškovės išimties tvarka, esant ypatingai šios bylos teisinei situacijai, gali naudotis iš bendrojo teisės principo kylančiomis netiesioginėmis procedūrinėmis garantijomis.

— Dėl aiškių procedūrinių garantijų, vykstant Direktyvos 67/548 derinimo su technikos pažanga procedūrai, buvimo

76 Reikia konstatuoti, kad Direktyvoje 67/548 nėra nuostatos, kuri suinteresuotiesiems ūkio subjektams, esantiems ieškovių situacijoje, suteiktų teisę pradėti šioje byloje nagrinėjamą priėmimo procedūrą, ar taisyklės, įpareigojančios Komisiją, prieš pateikiant pasiūlymą dėl priėmimo, laikytis procedūros, kuriai vykstant šie subjektai naudotųsi procedūrinėmis garantijomis.

77 Nors Direktyvos 67/548 VI priedo 1.7.2 punkto trečioji pastraipa nustato, kad gamintojai, importuotojai ar prekybininkai, kai jie turi naujos informacijos, gali valstybės narės kompetetingoms institucijoms pateikti pasiūlymą dėl I priedo pakeitimo, tačiau ši galimybė yra susijusi tik su santykiais tarp suinteresuotojo ūkio subjekto ir valstybės narės. Taigi Bendrijos lygiu ji ūkio subjektams nesuteikia nei teisės pradėti procedūrą, nei procedūrinės garantijos, kaip antai teisė būti išklaustyti (žr. 2005 m. vasario 10 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutarties *Enviro Tech Europe ir Enviro Tech International prieš Komisiją*, T-291/04 R, Rink. p. II-475, 68 punktą ir su panašia situacija susijusios 72 punkte minėtos nutarties *Bactria prieš Komisiją* 51 punktą, patvirtintos 2003 m. gruodžio 12 d. Teisingumo Teismo nutartimi *Bactria prieš Komisiją*, C-258/02 P, Rink. p. I-15105, 43 ir 44 punktai).

78 Taip pat Direktyvos 67/548 VI priedo 4.1.3, 4.1.4 ir 4.1.5 punktai numato ūkio subjektų pareigą pranešti apie su klasifikavimu susijusią informaciją tik valstybėms narėms. Direktyvos 67/548 VI priedo 4.1.5 punkto antroje pastraipoje Komisijai nustatyta pareiga informuoti kitas valstybes nares yra susijusi tik su valstybės narės, kuriai ši informacija skirta, atsižstu galimu klasifikacijos pasiūlymu, o ne pačia informacija, nes pastaroji kitoms valstybėms narėms persiunčiama tik esant aiškiam jų prašymui. Be to, šie išpareigojimai susiję tik su 4.2.1–4.2.3 punktuose aiškiai nurodytomis ypatingai pavojingomis medžiagomis, tarp kurių nėra jautrinančių medžiagų, kokia yra kanifolija. Galiausiai Direktyvos 67/548 14 straipsnis, kuriuo ieškovės remiasi šioje situacijoje, nustato pareigą informuoti tik ūkio subjektams, kurių padėtis nėra panaši į šios bylos ieškovių padėtį.

79 Iš šių nuostatų turinio nematyti, kad tokių pareigų nustatymas apimtų tam tikrų procedūrinių garantijų suteikimą Bendrijos lygiu. Kadangi nėra būtinybės nagrinėti, ar egzistuoja tam tikros valstybių narių suteiktos procedūrinės garantijos, reikia konstatuoti, kad minėtos pareigos informuoti būtent dėl ypatingai pavojingų medžiagų visiškai ir objektyviai atitinka bendrąjį viešąjį interesą. Iš tikrųjų tai yra bendrųjų sveikatos, saugumo ir aplinkos apsaugos tikslų įgyvendinimas, remiantis naujais su pavojingomis medžiagomis susijusia informacija, veiksmingai ir vienodai įgyvendinant Direktyvą 67/548. Tai patvirtina Direktyvos 67/548 VI priedo 4.1.5 punkto pirmoje pastraipoje nustatytas tikslas, „kad Bendrijos suderinta klasifikacija pagal šios direktyvos 28 straipsnyje apibrėžtą procedūrą būtų parengta kaip galima greičiau“.

80 Iš to matyti, kad šios nuostatos ūkio subjektų atžvilgiu Bendrijos lygiu nenustato jokių procedūrinių garantijų, dėl kurių šis ieškinyš būtų priimtinas (šiuo klausimu žr. 73 punkte minėtos 2001 m. sausio 30 d. Nutarties *La Conquête prieš Komisiją* 44–49 punktus, patvirtintos 73 punkte minėta 2002 sausio 30 d. Nutartimi *La Conquête prieš Komisiją*, 42 ir paskesni punktai).

- 81 Papildomai pabrėžtina, kad byloje nagrinėjamos nuostatos aiškiai skiriasi nuo Bendrijos bendrųjų preferencinių tarifų sistemos nuostatų, nagrinėtų byloje *DuPont (2002 m. rugsėjo 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo DuPont Teijin Films Luxembourg ir kt. prieš Komisiją, T-113/00, Rink. p. II-3681, 47–55 punktai)*, nes pastarosios įtvirtina besąlyginę Bendrijos administracijos pareigą veikti, kai gaunama informacija iš ūkio subjekto, t. y. pareigą, kuriai pastarojo atžvilgiu prilygsta procedūrinė garantija, kurios užtikrinimo atžvilgiu turi būti taikoma veiksminga teisminė kontrolė. Taip pat ieškovių padėtis nėra panaši į padėtį, kuri buvo nagrinėjama 72 šio sprendimo punkte minėtuose sprendimuose *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* ir *Alpharma prieš Tarybą*, kuriuose Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad nors 1970 m. lapkričio 23 d. Tarybos direktyvos 70/524/EEB dėl pašarų priedų (OL L 270, p. 1) 24 straipsnyje numatyta procedūra atitinkamiems ūkio subjektams nesuteikė dalyvavimo teisės, vis dėl to buvo galima atsižvelgti į tai, kad ieškovas, kaip prašymą pateikęs asmuo pagal Direktyvos 70/524 9 G straipsnio 2 ir 4 dalis pats pradėjo šios direktyvos 4 straipsnyje reglamentuojamą procedūrą. Iš tikrųjų šis straipsnis aiškiai numato, kad sprendimo priėmimo procesas yra pradedamas atitinkamam ūkio subjektui pateikus prašymą ir be to, priešingai nei nuostatos, reglamentuojančios procedūrą šioje byloje, jam suteikia procedūrinės garantijas, kaip antai teisė būti informuotam skirtingais šios procedūros etapais dėl prašymo neatitikimo, atmetimo arba dėl paprasčiausio prašymo nagrinėjimo atidėjimo (72 punkte minėto sprendimo *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* 101 ir 102 punktai bei 72 punkte minėto sprendimo *Alpharma prieš Tarybą* 93 ir 94 punktai).
- 82 Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, darytina išvada, kad su šia byla susiję teisės aktai nenumato procedūrinių garantijų 72 ir paskesniuose sprendimo punktuose nurodytos teismų praktikos prasme, kurios apsaugo ieškoves ir kuriomis jos galėtų pasinaudoti tam, kad įrodytų, jog ginčijamas aktas sukelia jų atžvilgiu privalomas teises pasekmes.

— Dėl iš bendrųjų teisės principų kylančių procedūrinių garantijų buvimo

83 Pateikdamos savo argumentus dėl šioje byloje nagrinėjamos procedūros administracinio ir individualaus pobūdžio, ieškovės nurodo Komisijos pareigą rūpestingai ir nešališkai nagrinėti atitinkamų ūkio subjektų nurodytas faktines ir teisinės aplinkybes (toliau – rūpestingumo pareiga). Ieškovių teigimu, rūpestingumo pareiga yra procedūrinė garantija, jas apsauganti preliminariai nagrinėjant medžiagoms būdingas savybes, kurios užtikrinimo, atliekamo Komisijos, klausimas turėtų būti pateikiamas Bendrijos teismo kontrolei.

84 Šiuo atžvilgiu pirmiausiai pažymėtina, kad, be abejo, atitinkamos pramonės srities atstovų dalyvavimas yra svarbi aplinkybė nuolatiniam ir veiksmingam Direktyvos 67/548 derinimui su šioje pramonės srityje vykstančia greita technikos ir mokslo pažanga. Būtent iš to kyla atitinkamų ūkio subjektų pareiga informuoti (žr. pirmesnę 76 ir paskesnius punktus), taip pat darbo grupės, kuri šioje užduotyje padeda Komisijai ir kurioje dalyvauja atitinkamos pramonės srities atstovai, sudarymas. Ūkio subjektų interesai taip pat tinkamai atstovaujami vykstant Direktyvos 67/548 derinimo su technine pažanga procedūrai (žr., pagal analogiją, 73 punkte minėtos nutarties *Molkerei Großbraunshain ir Bene Nahrungsmittel prieš Komisiją* 60 punktą). Papildomai reikia pažymėti, kad šio atstovavimo veiksmingumas šioje byloje matomas iš darbo grupės atsižvelgimo į su byla susijusias pramonės srities atstovų pateiktą informaciją, kurią patvirtina įvairūs bylos dokumentai.

85 Neabejotina, kad Komisija ir darbo grupė, kurie yra šios informacijos adresatai, turi pareigą per preliminarius nagrinėjimo etapus, kuris yra pirmesnis nei pasiūlymo dėl Direktyvos 67/548 pakeitimo parengimas, rūpestingai ir nešališkai ištirti visus reikšmingus nagrinėjamos bylos įrodymus (žr., pagal analogiją, 72 punkte minėto sprendimo *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* 171 ir 172 punktus ir 72 punkte minėto sprendimo *Alpharma prieš Tarybą* 182 ir 183 punktus, kuriuose daromos nuorodos į 43 punkte minėto sprendimo *Technische Universität München*

14 punktą). Reikia priminti, kad dėl Bendrijos teisės aktų, susijusių su antibiotikais pašaruose, ir atsargumo principo, kuris reikalauja kiek įmanoma išsamesnio mokslinio rizikos įvertinimo remiantis reikšmingumu, skaidrumo ir nepriklausomumo principais pagrįstomis mokslinėmis nuomonėmis, taikymo, Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad rūpestingumo pareiga yra svarbi procedūrinė garantija, siekiant užtikrinti mokslinį priemonių objektyvumą ir išvengti savavališkų priemonių priėmimo (minėto sprendimo *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* 172 punktas ir minėto sprendimo *Alpharma prieš Tarybą* 183 punktas).

86 Vis dėlto, priešingai ieškovių argumentams, nei iš šios, nei iš 72 ir paskesniuose punktuose cituotos teismų praktikos nematyti, kad vykstant visuotinai taikomų priemonių priėmimo procedūrai, atitinkami ūkio subjektai galėtų remtis rūpestingumo pareiga taip, kaip galėtų remtis procedūrinėmis garantijomis per administracinio individualaus taikymo akto priėmimo procedūrą. Priešingai, Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad pirmiau nurodytos teismų praktikos ir šios bylos kontekste rūpestingumo pareiga yra iš esmės objektyvi procedūrinė garantija, kylanti iš absoliučios ir besąlyginės Bendrijos institucijos pareigos, susijusios su visuotinai taikomo akto parengimu, o ne su kokios nors individualios teisės įgyvendinimu.

87 Vykstant procedūrai, kurioje priimamos tokios visuotinai taikomos priemonės kaip šioje byloje, rūpestingumo pareigos laikymas procedūrine garantija nereiškia, kad pastaroji ūkio subjektams, dalyvaujantiems nagrinėjamoje procedūroje, tiesiogiai suteikia teises ir galimybę jiems kreiptis į Bendrijos teismą. Šis aiškinimas yra grindžiamas tuo, kad 72 punkte minėtuose sprendimuose *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* ir *Alpharma prieš Tarybą* ieškinys dėl panaikinimo buvo priimtinas ne dėl rūpestingumo pareigos, kaip ieškoves apsaugančios procedūrinės garantijos, bet dėl kitų kriterijų, įskaitant procedūrinės garantijas, aiškiai numatytas byloje nagrinėtuose teisės aktuose, leidžiančiuose ieškoves vertinti kaip esančias konkrečiai susijusias su ginčijamu reglamentu (72 punkte minėto sprendimo *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* 90 ir paskesni punktai, ir 72 punkte minėto sprendimo

Alpharma prieš Tarybą 82 ir paskesni punktai). Be to, minėtuose sprendimuose į rūpestingumo pareigą buvo atsižvelgta tik nagrinėjant ginčijamų aktų teisėtumą (72 punkte minėto sprendimo *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* 171 ir paskesni punktai, ir 72 punkte minėto sprendimo *Alpharma prieš Tarybą* 182 ir paskesni punktai).

88 Direktyvos 67/548 derinimo su technikos pažanga procedūros kontekste rūpestingumo pareiga visų pirma yra pagrindinis ir objektyvus procedūrinis reikalavimas, teisės aktų, tenkinančių reikšmingumo, skaidrumo ir nepriklausomumo principais grindžiamo mokslinį objektyvumą, nustatytas viešojo intereso sumetimais (žr. pagal analogiją 72 punkte minėto sprendimo *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* 171 ir 172 punktus; generalinio advokato M. Poiare Maduro išvados byloje, kurioje buvo priimtas 2005 m. vasario 22 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija prieš max. mobil*, C-141/02 P, Rink. p. I-1283, I-1286, 55 ir 56 punktus). Iš to matyti, kad rūpestingumo pareigos apimtis aiškiai skiriasi nuo individualaus pobūdžio aktų priėmimui skirtose administracinėse procedūrose egzistuojančios rūpestingumo pareigos, kuriose teismų praktika pripažino apsauginį rūpestingumo pareigos pobūdį suinteresuotųjų asmenų atžvilgiu (žr. 43 punkte minėto sprendimo *Technische Universität München* 14 punktą; 1995 m. rugsėjo 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Nölle prieš Tarybą ir Komisiją*, T-167/94, Rink. p. II-2589, 73–76 punktus ir 1999 m. liepos 9 d. Sprendimo *New Europe Consulting ir Brown prieš Komisiją*, T-231/97, Rink. p. II-2403, 37 ir paskesnius punktus). Tačiau, net, jeigu vykstant procedūrai, kurioje priimamos visuotinai taikomos priemonės, rūpestingumo pareiga nesukuria individualios teisės, kuri suinteresuotiesiems asmenims suteiktų teisę kreiptis dėl panaikinimo, tai jiems netrukdo kreiptis į Bendrijos teismą dėl to, kad Bendrijos institucijos šią pareigą pažeidė, jeigu yra įvykdytos ieškinio dėl panaikinimo arba ieškinio dėl žalos atlyginimo priimtinos sąlygos (šiuo klausimu žr. 87 punkte minėto 2005 m. kovo 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Agraz ir kt. prieš Komisiją*, T-285/03, Rink. p. II-1063, 49–54 punktus).

89 Reikia priminti, kad pagal 73 ir 74 punktuose cituotą teismų praktiką visuotinai taikomų aktų rengimo procedūrose, bendrieji Bendrijos teisės principai, kaip antai teisė būti išklaustam bei rūpestingumo pareiga, neturi tos pačios apimties, kuri pripažįstama individualaus taikymo aktų priėmimui skirtose administracinėse procedūrose. Iš to matyti, kad teismų praktikos, susijusios su administracinėmis procedūromis, išplėtoti apsauginiai principai negali būti perkelti į visuotinai taikomų

aktų priėmimui skirtas procedūras ir todėl pastaruoju atveju rūpestingumo pareigos buvimas negali reikšti individualios procedūrinės garantijos suteikimo (dėl teisės būti išklaustyta žr. 72 punkte minėto sprendimo *Pfizer Animal Health prieš Tarybą* 487 punktą ir cituotą teismų praktiką). Iš to taip pat matyti, kad ieškovės klaidingai remiasi 43 punkte minėtu sprendimu *max.mobil prieš Komisiją*, kurį bet kuriuo atveju Teisingumo Teismo apeliacine tvarka panaikino (89 punkte minėtas sprendimas *Komisija prieš max.mobil*).

- 90 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad ieškovių argumentai dėl rūpestingumo pareigos yra atmestini.
- 91 Todėl tai, kad nėra aiškių ar netiesioginių procedūrinių garantijų, apsaugančių ieškoves vykstant Direktyvos 67/548 derinimo su technikos pažanga procedūrai, ginčijamas aktas negali būti laikomas sukuriančiu privalomas teisinės pasekmes jų atžvilgiu, ir dėl to aktu, kurį galima ginčyti EB 230 straipsnio prasme.
- 92 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ginčijamas aktas nesukuria privalomų teisinių pasekmių ieškovių atžvilgiu, ir, vadinas, nepakeičia jų teisinės padėties. Todėl jis nėra aktas, kurį galima ginčyti EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme.

Dėl ieškovių teisės į veiksmingą teisminės gynybos priemonę

- 93 Galiausiai nagrinėtinas ieškovių argumentas, kad jų ieškinio priimtumas kyla iš teisėtumo principo ir teisės į veiksmingą teisminės gynybos priemonę, todėl Pirmosios instancijos teismas yra vienintelė instancija, galinti nustatyti ginčijamo akto teisėtumą.

94 Šiuo atžvilgiu užtenka priminti teismų praktiką, pagal kurią teisinės gynybos priemonių nebuvimas, net jei tai yra įrodyta, negali pateisinti Sutartimi nustatytų teisinių gynybos priemonių ir procedūrų sistemos pakeitimo teismo aiškinimo būdu. Jokiu atveju pagal šią teismų praktiką Sutartis neleidžia pripažinti fizinio arba juridinio asmens pateikto ieškinio dėl panaikinimo, neatitinkančio EB 230 straipsnio ketvirtosioje pastraipoje nustatytų sąlygų, priimtina (2004 m. balandžio 1 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Jégo-Quééré*, C-263/02 P, Rink. p. I-3425, 36 punktas; 2000 m. vasario 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *ACAV ir kt. prieš Tarybą*, T-138/98, Rink. p. II-341, 68 punktas ir 72 punkte minėtos 2002 m. balandžio 29 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Bactria prieš Komisiją* 54 punktas).

95 Reikia konstatuoti, kad ieškovės neįrodė, jog jų situacijoje esantis ūkio subjektas, pareikšdamas nacionaliniame teisme ieškinį dėl atitinkamos valstybės narės priimtų nacionalinių priemonių, neturi galimybės apskusti atsisakymo išbraukti kanifoliją iš sąrašo teisėtumo. Taigi, nagrinėjant tokį ginčą, būtų galima pagal EB 234 straipsnį pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl atitinkamos direktyvos galiojimo įvertinimo (žr. 2003 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Villiger Söhne prieš Tarybą*, T-154/02, Rink. p. II-1921, 60 ir 61 punktas). Įmanoma, kad ieškovės gali bent jau siekti, kad būtų priimta nacionalinė priemonė, kurią galima ginčyti nacionaliniame teisme, prašydamos, pavyzdžiui, nacionalinių institucijų leisti nukrypti nuo Direktyvos 67/548 kanifolijos atžvilgiu ir visų direktyvą perkeliančių nacionalinės teisės aktų. Be to, pabrėžtina, kad iki šiol ieškovės jokiais teisinėmis priemonėmis net nebandė ginčyti dabartinės kanifolijos klasifikacijos jautrinančia medžiaga, nors ši klasifikacija galioja jau daugiau nei dešimt metų, nes buvo įtraukta Direktyvomis 93/72 ir 94/69 padarytais pakeitimais. Taigi jos neįrodo atitinkamų nacionalinių gynybos priemonių nebuvimo. Pridurtina, kad pagal Teisingumo Teismo praktiką, net jeigu išnagrinėjus nacionalines proceso taisykles įrodoma, jog pagal jas suinteresuotasis asmuo neturi teisės pareikšti ieškinio, leidžiančio užginčyti ginčijamo akto galiojimą, ši aplinkybė visiškai nepaneigia pirmiau nurodytų argumentų, nes tokia tvarka reikalauja, jog Bendrijos teismas kiekvienu konkrečiu atveju nagrinėtų ir aiškintų nacionalinę procesinę teisę, o tai viršytų jo kompetenciją Bendrijos teisės aktų teisėtumo kontrolės srityje (2002 m. liepos 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą*, C-50/00 P, Rink. p. I-6677, 43 punktas).

96 Taigi prašymas panaikinti ginčijamą aktą yra nepriimtinas.

2. Dėl prašymo atlyginti žalą priimtimumo

Šalių argumentai

97 Atsakovė teigia, kad prašymas atlyginti žalą yra taip pat nepriimtinas, nes buvo pateiktas per vėlai. Taip pat ji tvirtina, kad prašymas atlyginti žalą yra akivaizdžiai nepagrįstas.

98 Įstojusi į bylą šalis nepateikė pastabų dėl prašymo atlyginti žalą priimtimumo.

99 Ieškovės primena, kad tam, jog ieškinys dėl žalos atlyginimo būtų priimtinas, reikia, kad būtų įrodytas atsakovės veiksmų neteisėtumas, patirta žala ir priežastinis ryšys tarp veiksmų ir žalos (1971 m. gruodžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Zuckerfabrik Schöppenstedt prieš Tarybą*, 5/71, Rink. p. 975).

100 Visų pirma, kalbant apie veiksmų neteisėtumą, šioje byloje iš įvairių ieškinio dėl panaikinimo pagrindų matyti, kad, priimant ginčijamą aktą, atsakovės veiksmai įskaitant jos tarnautojų veiksmus prieš priimant sprendimą, buvo neteisėti. Ieškovės

iš esmės tvirtina, kad atsisakydama pradėti kanifolijos išbraukimo iš sąrašo procedūrą, net jei tai buvo „moksliškai pagrįsta“, Komisija ne tik viršijo savo įgaliojimus, bet taip pat rūpestingai ir nešališkai neišnagrinėjo ieškovių skundo ir prašymo, taip pažeisdama gero administravimo pareigą.

- 101 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką, kad Bendrijai kiltų deliktinė atsakomybė, pakanka neteisėtų veiksmų, jeigu ginčijamas aktas neturi „įstatyminio“ pobūdžio ir jeigu Komisija neturi plačios diskrecijos. Šioje byloje ginčijamas aktas yra ne „įstatyminis“ aktas, o individuali ieškovėms adresuota priemonė. Net jeigu ginčijamas aktas ir būtų „įstatyminio“ pobūdžio, *quod non*, tai, kad Komisija jį priėmė, ieškovių teigimu, yra pakankamai rimtas suinteresuotuosius asmenis ginančios, pagal hierarchiją viršesnės, taisyklės pažeidimas (99 punkte minėtas sprendimas *Zuckerfabrik Schöppenstedt prieš Tarybą* ir 1997 m. balandžio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Schröder ir kt. prieš Komisiją*, T-390/94, Rink. p. II-501), nes pažeidžiama Sutartis ir kai kurie pagrindiniai Bendrijos teisės principai, kuriais saugomos suinteresuotųjų asmenų teisės ir jų teisėti lūkesčiai. Be to, ieškovės teigia, kad Komisija neturi plačios diskrecijos priimant sprendimus, susijusius su medžiagos įtraukimu į Direktyvos 67/548 I priedą, nes ji, remiantis šioje direktyvoje nustatytomis taisyklėmis ir kriterijais, yra įpareigota klasifikuoti medžiagas pagal joms būdingas savybes.

- 102 Antra, dėl ginčijamo akto priėmimu padarytos žalos ieškovės teigia, kad dėl neteisėto klasifikavimo jų klientai Europos Sąjungoje prarado pasitikėjimą kanifolija, ieško alternatyvių produktų ir kai kuriais atvejais laipsniškai nustoja naudoti savo sudėtyje turinčius kanifoliją produktus, taip mažindami ieškovių rinką ir pelną. Be to, per pastaruosius dešimt metų per klasifikavimo ir ženklinimo procedūras ieškovės investavo daug laiko, energijos ir piniginių lėšų, ypač dėl naudojimosi teisininkų ir technikos ekspertų pagalba, rengiant šį ieškinį. Ieškovės mano, kad dėl to jai padaryta turtinė žala šiandien viršija 250 000 eurų. Papildomai ieškovės prašo

Pirmosios instancijos teismo konstatuoti Bendrijos atsakomybę už pakankamai tikrai numatomą ir neišvengiamą žalą, net jei tokia žala dar negali būti tiksliai apskaičiuota (1976 m. birželio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Kampffmeyer ir kt. prieš Komisiją ir Tarybą*, 56/74–60/74, Rink. p. 711, 6 punktas).

- 103 Trečia, dėl priežastinio ryšio tarp ginčijamo akto neteisėtumo ir patirtos žalos ieškovės tvirtina, kad prekybinių santykių su jų klientais nutraukimas ir pastarųjų kanifolijos pakeitimas alternatyviais produktais tiesiogiai kyla iš ginčijamo akto. Šiuo tikslu ieškovės Pirmosios instancijos teismo prašo pripažinti, kad atsakovė turi atlyginti dėl ginčijamo akto priėmimo patirtą žalą ir nurodyti, jog atlyginimo suma būtų nustatyta bendru šalių susitarimu, arba, nepavykus susitarti, sumą nustatytų Pirmosios instancijos teismas (1975 m. gegužės 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *CNTA prieš Komisiją*, 74/74, Rink. p. 533).
- 104 Dėl atsakovės prieštaravimo, kad ieškinys dėl žalos atlyginimo pareikštas praleidus terminą, ieškovės teigia, kad kadangi ginčijamas aktas užbaigė kanifolijos vertinimo administracinę procedūrą, terminas ieškiniui pareikšti skaičiuojamas nuo minėto akto priėmimo dienos. Todėl Komisija būtų tikriausiai atmetusi visus iki akto priėmimo pareikštus ieškinius kaip pirmalaikius. Ginčijamas aktas buvo priimtas 2003 m. rugpjūčio 23 d. ir ieškovės pareiškė ieškinį 2003 m. spalio 29 d., tai yra per EB 288 straipsnio antrojoje pastraipoje numatytą penkerių metų terminą ieškiniams dėl žalos atlyginimo pareikšti.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 105 Atsakovė tvirtina, kad prašymas dėl žalos atlyginimo yra pateiktas praleidus terminą, nes pateiktas per vėlai, t. y., dešimt metų po to, kai pagal Direktyvas 93/72 ir 94/69

kanifolija buvo klasifikuota pavojinga medžiaga. Atsakovė taip pat teigia, kad šis prašymas yra akivaizdžiai nepagrįstas, nurodydama 2003 m. gruodžio 17 d. Pirmosios instancijos teismo nutartį *Krikorian ir kt. prieš Parlamentą ir kt.* (T-346/03, Rink. p. II-6037 14 ir 15 punktai).

- 106 Pirmiausiai reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo statuto 46 straipsnį bylos prieš Bendriją su deliktine atsakomybe susijusiais klausimais nebekeliamos praėjus penkeriems metams po įvykio, dėl kurio norima iškelti bylą. Numatytas senaties terminas nepradedamas skaičiuoti, kol nėra patenkintos visos žalos atlyginimo pareigai keliamos sąlygos. Šios sąlygos yra tokios: Bendrijos institucijų neteisėti veiksmai, nurodytos žalos tikrumas ir priežastinis ryšys tarp šių veiksmų ir nurodytos žalos (1982 m. sausio 27 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Birra Wührer ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 ir 5/81, Rink. p. 85, 10 punktas; 1997 m. balandžio 16 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hartmann prieš Tarybą ir Komisiją*, T-20/94, Rink. p. II-595, 107 punktas ir 2001 m. sausio 31 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Jansma prieš Tarybą ir Komisiją*, T-76/94, Rink. p. II-243, 76 punktas). Su tikros žalos buvimu susijusi sąlyga yra įvykdyta, jeigu žala neišvengiama ir pakankamai tikrai numatoma, nors dar negali būti tiksliai apskaičiuota (1987 m. sausio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Zuckerfabrik Bedburg ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, 281/84, Rink. p. 49, 14 punktas).
- 107 Kai Bendrijos atsakomybė kyla iš visuotinai taikomo akto, senaties terminas pradedamas skaičiuoti tik tada, kai atsiranda šio akto žalingos pasekmės, tai yra, suinteresuotiesiems asmenims patyrus tikrą žalą (106 punkte minėto sprendimo *Birra Wührer ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją* 10 punktas; 1998 m. vasario 4 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Bühning prieš Tarybą*, T-246/93, Rink. p. II-171, 66 punktas ir 2001 m. sausio 17 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi prieš EAEB*, T-124/99, Rink. p. II-53, 23 punktas).
- 108 Šioje byloje atsakovė teisingai teigia, kad vis dar galiojantis kanifolijos klasifikavimas pavojinga medžiaga galiausiai atsirado 1995 m. sausio 3 d., įsigaliojus Direktyvai 94/69, iš dalies pakeitusiai Direktyvą 67/548, kurios galutinė perkėlimo į valstybių

narių nacionalinę teisę data buvo 1996 m. rugsėjo 1 diena. Konstatuotina, kad ginčijamas aktas niekaip nepakeitė jau galiojusios klasifikacijos.

- 109 Iš to matyti, kad ieškovių patirta žala, net ją įrodžius, negalėjo atsirasti dėl ginčijamo akto, o kyla dėl Direktyvos 67/548 įgyvendinimo, būtent jos pakeitimo, susijusio su kanifolijos klasifikavimu. Dar daugiau, kaip atsakovė teisingai teigia, iš ieškinio 99 punkto matyti, kad ieškovės iš esmės pačios mano, kad tariamos žalos priežastis yra „neteisėtas klasifikavimas“, tai yra aktas, kuriuo kanifolija klasifikuojama pavojinga medžiaga. Taigi ieškovių tvirtinimas, kad ginčijamas aktas yra „ieškinio dėl žalos atlyginimo atskaitos taškas, nes juo užbaigiama administracinė kanifolijos vertinimo procedūra <...>“, yra nepagrįstas. Galiausiai, atsižvelgiant į 58 ir paskesniuose punktuose išdėstytą Pirmosios instancijos teismo vertinimą, šis paskutinis teiginys bet koku atveju yra nepagrįstas.
- 110 Taigi reikia nustatyti, nuo kurio momento šioje byloje yra patenkinamos visos sąlygos, nuo kurių priklauso pareiga atlyginti žalą.
- 111 Šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas konstatuoja, kad ieškovės, net po to, kai atsakovė aiškiai užginčijo senaties termino praleidimą, nesugebėjo pateikti konkrečių įrodymų, pagal kuriuos būtų galima nustatyti datą arba laikotarpį, per kurį buvo patenkintos visos sąlygos, nuo kurių priklauso pareiga atlyginti tariamą žalą. Jos apsiribojo neaiškiais ir neišsamiais tvirtinimais, kad po „neteisėto klasifikavimo“ jų Europos klientai prarado pasitikėjimą kanifolija, rinkosi alternatyvius produktus ir iš dalies laipsniškai nustojo naudoti produktus, kuriuose yra kanifolijos, taip sumažindami ieškovių užimamos rinkos dalį ir pelną. Be to, ieškovės nepatikslino staigaus ar tęstinio tariamai patirtos žalos pobūdžio. Taigi, neatsižvelgiant į tai, ar

pakanka įrodymų žalos buvimui ir jos priežastiniam ryšiui su tariamai neteisėtais veiksmais įrodyti, iš šių reikalavimų neįmanoma nustatyti nei tikslios datos, nei laikotarpio, per kurį galėjo susidaryti dėl ginčijamos klasifikacijos atsiradusi žalą sukelianti situacija.

112 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Pirmosios instancijos teismas mano, kad atsakovė teisingai tvirtino, jog tariamos žalos atsiradimas, darant prielaidą, kad ji iš tikrųjų atsirado dėl kanifolijos klasifikavimo, ir dėl ko EB 288 straipsnio antroje pastraipoje numatytos sąlygos turėjo būti patenkintos arba iš karto po Direktyvos 94/69 įsigaliojimo, arba vėliau, iš karto į valstybių narių nacionalinę teisę perkėlus Direktyvos 94/69, kurios galutinė perkėlimo data buvo nustatyta 1996 m. rugsėjo 1 dieną. Atsižvelgiant į pačių ieškovių tvirtinimus, jog dėl kanifolijos klasifikavimo pavojinga medžiaga atsirado tariama žala, yra mažai tikėtina, kad tariamai žalingos pasekmės atsirado ar pradėjo atsirasti tik dešimtojo dešimtmečio gale arba dar vėliau.

113 Bet koku atveju, atsižvelgiant į šio sprendimo 51 ir 53 punktuose pateiktus išsamius atsakovės argumentus dėl prieštaravimo dėl priimtimumo, šiuo atžvilgiu ieškovės, kurių ieškinyje išdėstyti tvirtinimai yra labai migloti, turi pateikti papildomų įrodymų dėl tikslios datos ar laikotarpio, susijusių su tariamai žalingų pasekmių atsiradimu, bei dėl potencialiai tęstinio tariamos žalos pobūdžio. Juolab tai yra tiesa, nes ieškovės, kaip jos pačios pripažino, žinojo apie žalingas kanifolijos klasifikacijos pasekmes jų ekonominei veiklai nuo dešimtojo dešimtmečio pradžios, kai pradėjo imtis įvairių pastangų, kad kompetentingos bendrijų institucijos išbrauktų kanifoliją iš sąrašo.

114 Taigi, kadangi pateikdamos atsakymą į prieštaravimą dėl priimtimumo ieškovės nepateikė jokių patikslinimų dėl šio klausimo, Pirmosios instancijos teismas,

nusprendamas dėl šio argumento, turi bent jau pasisakyti dėl Direktyvos 94/69 perkėlimo į nacionalinę teisę galutinės datos, t. y. datos, kada galiojanti kanifolijos klasifikacija neginčijamai sukėlė pasekmių valstybių narių teisės sistemose.

- 115 Iš to matyti, kad pagal Teisingumo Teismo statuto 46 straipsnį penkerių metų senaties terminas ieškiniui dėl žalos atlyginimo pareikšti vėliausiai prasidėjo 1996 m. rugsėjo 1 d., jei ieškovių nurodyta žala yra staiga atsiradusi žala. Tokiu atveju, nesant iki pareiškiant ieškinį, tai yra 2003 m. spalio 29 dienos, senaties terminą nutraukiančio akto, ieškovių ieškinys dėl Bendrijos deliktinės atsakomybės yra pareikštas pavėluotai, taigi prašymas dėl žalos atlyginimo yra nepriimtinas.
- 116 Nors ieškovės šiuo klausimu nepateikė konkrečių argumentų, Pirmosios instancijos teismas mano, kad ieškovių nurodyta žala nebūtinai yra staiga atsiradusi, bet gali būti ir tęstinė. Šiuo tęstinės žalos atveju Teisingumo Teismo statuto 46 straipsnyje nurodytas senaties terminas taikomas ankstesniam nei penkeri metai iki senaties terminą nutraukiančio akto laikotarpiui ir netaikomas vėliau atsiradusiems reikalavimams (žr. 2005 m. balandžio 21 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Holcim (Vokietija) prieš Komisiją*, T-28/03, Rink. p. II-1357, 70 punktą ir cituotą teismų praktiką). Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismo statuto 46 straipsnis senaties terminą nutraukiančiu aktu laiko Teisingumo Teisme pareikštą ieškinį arba preliminarų reikalavimą, kurį nukentėjęs asmuo pateikė kompetentingai institucijai.
- 117 Taigi iš bylos medžiagos matyti, kad ieškovės Komisijai nepateikė preliminarus reikalavimo jų patirtos žalos atlyginimui gauti, kaip to reikalauja Teisingumo Teismo statuto 46 straipsnio antrasis sakinys. Todėl tik 2003 m. spalio 29 dieną pateiktas ieškinys gali iš esmės būti laikomas senaties terminą nutraukiančiu aktu Teisingumo Teismo statuto 46 straipsnio prasme.

118 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šis prašymas, grindžiamas tęstine žala, bet kuriuo atveju atmestas kaip nepriimtinas, nes susijęs su tariamai patirta žala anksčiau nei prieš penkerius metus nuo minėtos datos, t. y. prieš 1998 m. spalio 29 dieną.

119 Be to, ta dalimi, kuria prašymas atlyginti žalą nepažeidė senaties termino dėl tęstinės žalos, Pirmosios instancijos teismas, kuris savo iniciatyva pagal Pirmosios instancijos teismo Procedūros reglamento 113 straipsnį bet kuriuo metu gali apsvarstyti, ar viešosios tvarkos požiūriu nėra draudimo tęsti bylos nagrinėjimo, teigia, kad prašymas dėl žalos atlyginimo yra taip pat nepriimtinas dėl to pačio reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punkte numatytų reikalavimų nesilaikymo.

120 Iš tikrųjų pagal šią nuostatą ieškinyje turi būti nurodytas ginčo dalykas ir teisinių pagrindų, kuriais remiamasi, santrauka. Šis nurodymas turi būti pakankamai aiškus ir tikslus, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai ir kad Pirmosios instancijos teismas galėtų priimti sprendimą dėl ieškinio, prireikus be jokios kitos pagrindžiančios informacijos. Siekiant užtikrinti teisinį saugumą ir gerą teisingumo vykdymą, kad ieškinyje būtų priimtinas, reikia, jog esminės jį pagrindžiančios faktinės ir teisinės aplinkybės, nors ir glaustai, tačiau sklandžiai ir suprantamai, kiltų iš pačio ieškinio teksto. Konkrečiau kalbant, ieškinyje, kuriuo siekiama Bendrijos institucijos tariamai padarytos žalos atlyginimo, turi būti nurodyta informacija, leidžianti nustatyti veiksmus, kuriais ieškovas kaltina instituciją, priežastys, dėl kurių jis mano, kad egzistuoja priežastinis ryšys tarp veiksmų ir žalos, kurią jis teigia patyręs, bei žalos pobūdis ir dydis (2004 m. vasario 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Calberson GE prieš Komisiją*, T-215/01, T-220/01 ir T-221/01, Rink. p. II-587, 176 punktas; 2005 m. vasario 3 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Chiquita Brands ir kt. prieš Komisiją*, T-19/01, Rink. p. II-315, 64 ir paskesni punktai).

121 Taigi reikia konstatuoti, kad ieškinyje šioje byloje neatitinka šių reikalavimų, nes aiškiai ir vienareikšmiškai, darniai ir suprantamai neidentifikuoja, pirma, tariamą

žalą sudarančių elementų, bei, antra, priežastinio ryšio tarp tariamai neteisėtų veiksmų ir šios žalos.

- 122 Iš tikrųjų, ieškovių tvirtinimai dėl patirtos žalos atsiradimo yra tokie neapibrėžti, kad neleidžia Pirmosios instancijos teismui priimti sprendimo. Kaip matyti iš šio sprendimo 108–113 punktuose išdėstytų teiginių, neįmanoma pakankamai tiksliai identifikuoti patirtos žalos priežasties, pradžios ir trukmės. Be to, ieškovės nepateikė konkrečių įrodymų, leidžiančių išsiaiškinti, kodėl turtinė žala, kurią jos taria patyrusios dėl padidėjusių pastangų išbraukti kanifoliją iš sąrašo ir kuri įvertinta mažiausiai 250 000 eurų, tai pat kodėl iš tariamo prekybinių santykių su jų klientais nutraukimo atsiradusi tariama žala atsirado dėl pagrindinėje byloje paminėtų neteisėtų veiksmų, tai yra pačio ginčijamo akto.
- 123 Be to, pabrėžtina, kad ieškovių samprotavimai apie priežastinį ryšį yra priešaringi: viena vertus, jos iš esmės teigia, kad žala atsiranda dėl pačio ginčijamo akto, antra vertus, ir priešingai šiam pirmam tvirtinimui, jos, bent jau netiesiogiai, tvirtina, kad jų patirtos žalos priežastis yra „neteisėtas klasifikavimas“. Vis dėlto ieškinių 102 punkte ieškovės padarė išvadą, kad „dėl priežastinio ryšio tarp ginčijamo (akto) neteisėtumo <...> ir patirtos žalos <...>, akivaizdu, kad prekybinių santykių nutraukimas su (jų) klientais ir pastarųjų kanifolijos pakeitimas kitomis medžiagomis tiesiogiai kyla iš Komisijos neigiamo sprendimo dėl kanifolijos išbraukimo iš Direktyvos 67/548 I priedo sąrašo.“
- 124 Iš to matyti, kad ieškinys nurodytos žalos identifikavimo bei priežastinio ryšio tarp tariamai neteisėtų veiksmų ir šios žalos atžvilgiu, netenkina Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytų sąlygų. Galiausiai, net jei prašymas dėl žalos atlyginimo būtų priimtinas, iš visko, kas išdėstyta, matyti, kad jis bet koku atveju yra akivaizdžiai nepagrįstas.

125 Pateiktas prašymas dėl žalos atlyginimo atmestinas kaip nepriimtinas.

3. Dėl pagal EB 241 straipsnį pateikto prieštaravimo dėl teisėtumo priimtimumo

Šalių argumentai

126 Atsakovė taip pat ginčija ieškovių dėl Direktyvų 93/72 ir 94/69 pateikto prieštaravimo dėl teisėtumo priimtimumą.

127 Įstojusi į bylą šalis nepateikė pastabų dėl prieštaravimo dėl teisėtumo priimtimumo.

128 Ieškovės Pirmosios instancijos teismo papildomai prašo, jei prašymas dėl panaikinimo būtų nepriimtinas, pagal EB 241 straipsnį pripažinti jiems netaikytinu kanifolijos įtraukimą į Direktyvos 67/548 I priedą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

129 Kalbant apie prieštaravimą dėl teisėtumo priimtimumo, pakanka remtis nusistovėjusia teismų praktika, pagal kurią EB 241 straipsnyje numatyta galimybė kreiptis dėl visuotinai taikomo akto pripažinimo netaikytinu, darant prielaidą, kad jis yra ginčijamo akto teisinis pagrindas, nėra savarankiška teisė ir gali būti įgyvendinama

tik atskiruoju skundu. Todėl, neturint savarankiškos teisės į ieškinį, atsižvelgiant šioje byloje į prašymo dėl panaikinimo ir prašymo dėl žalos atlyginimo nepriimtinumą, negali remtis EB 241 straipsniu (1981 m. liepos 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Albini prieš Tarybą ir Komisiją*, 33/80, Rink. p. 2141, 17 punktas ir 1985 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Salerno ir kt. prieš Komisiją ir Tarybą*, 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 ir 10/84, Rink. p. 2523, 36 punktas; 1996 m. spalio 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *CSF ir CSME prieš Komisiją*, T-154/94, Rink. p. II-1377, 16 punktas ir 2001 m. rugsėjo 19 d. Pirmosios instancijos teismo nutarčių *Federación de Cofradías de Pescadores de Guipúzcoa ir kt. prieš Tarybą*, T-54/00 ir T-73/00, Rink. p. II-2691, 82 punktas).

- 130 Iš to matyti, kad pagal EB 241 straipsnį pateiktą prieštaravimą dėl teisėtumo reikia atmesti kaip nepriimtina, nesant būtinybės nagrinėti, ar ginčijamas aktas yra susijęs su Direktyvomis 93/72 ir 94/69.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 131 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė. Kadangi ieškovės pralaimėjo dėl visų reikalavimų, jos turi padengti išlaidas pagal Komisijos reikalavimus.
- 132 Pagal to pačio reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą įstojusios į bylą valstybės narės pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Todėl Suomijos Respublika, kaip įstojusi į bylą šalis, turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (trečioji kolegija)

nutaria:

- 1. Atmesti ieškinį kaip nepriimtina.**
- 2. Ieškovės padengia savo ir atsakovės bylinėjimosi išlaidas.**
- 3. Įstojusi į bylą šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Priimta 2005 m. gruodžio 14 d. Liuksemburge.

Kancleris

E. Coulon

Pirmininkas

M. Jaeger

Turinys

Teisės aktai	II - 5847
1. Svarbios EB sutarties nuostatos	II - 5847
2. Klasifikavimas pavojinga medžiaga	II - 5848
3. Direktyvos 67/548 derinimas su technine pažanga	II - 5853
Faktinės bylos aplinkybės ir procedūra	II - 5856
Dėl teisės	II - 5860
1. Dėl prašymo panaikinti ginčijamą aktą priimtinumą	II - 5860
Šalių argumentai	II - 5860
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 5865
Pirminės pastabos	II - 5865
Dėl ginčijamo akto teisinio pobūdžio	II - 5867
— Pirminės pastabos	II - 5867
— Dėl tariamai administracinio ir individualaus medžiagoms būdingų savybių nagrinėjimo pobūdžio	II - 5868
— Dėl tariamai administracinio ir galutinio Komisijos atsisakymo pobūdžio ir teismų praktikos, susijusios su skundų konkurencijos srityje atmetimu ar jų nagrinėjimo nutraukimu, taikymo	II - 5870
Dėl vykstant Direktyvos 67/548 derinimo su technikos pažanga procedūrai suinteresuotiesiems asmenims suteiktų procedūrinių garantijų	II - 5873
— Pirminės pastabos	II - 5873
	II - 5895

— Dėl aiškių procedūrinių garantijų, vykstant Direktyvos 67/548 derinimo su technikos pažanga procedūrai, buvimo	II - 5875
— Dėl iš bendrųjų teisės principų kylančių procedūrinių garantijų buvimo	II - 5878
Dėl ieškovių teisės į veiksmingą teisminės gynybos priemonę	II - 5881
2. Dėl prašymo atlyginti žalą priimtinumui	II - 5883
Šalių argumentai	II - 5883
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 5885
3. Dėl pagal EB 241 straipsnį pateikto prieštaravimo dėl teisėtumo priimtinumui ...	II - 5892
Šalių argumentai	II - 5892
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 5892
Dėl bylinėjimosi išlaidų	II - 5893